

**Pesäpallojunioreiden kokemuksia
harrastuksestaan: *meil on paras jengi*
– tapaustutkimus Helsingin PunaMustien juniorijoukkueesta**

Minna Autio
Examensarbete
Idrott och hälsopromotion
2015

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Idrott och hälsopromotion
Identifikationsnummer:	4508
Författare:	Minna Autio
Arbetets namn:	Bobollsjuniorer om sin hobby: <i>vi har det bästa gänget</i> – En fallstudie av ett juniorlag i föreningen PunaMustat
Handledare (Arcada):	Marko Vaappo
Uppdragsgivare:	PunaMustat ry
<p>Sammandrag:</p> <p>Populariteten av Finlands nationalspel boboll har blivit skuggad av större bollsporter på huvudstadsregionen, men den har på sistone blivit nästan osynlig även i den nationella okommersiella median. Unga idrottare behöver och drar nytta av idoler, av vilka det verkar råda brist på främst på grund av att inget herrlag spelar på den högsta serienivån i närheten. Medlemmarna av ett juniorlag påverkas inte bara av när- eller frånvaron av idoler utan även av personlig motivation, fallgropar av drop out -åldern samt naturlagar som gäller vid lagbildning. Ett bobollslag kan klassificeras som en stor grupp vars hantering kräver mera av tränaren i konsten av att motivera varje enskild spelare och dessutom sätter den större krav på lagledarkunskaper än en så kallad liten grupp på 8–10 personer skulle göra. (Rovio et al. 2009 s. 33)</p> <p>Målgruppen av denna fallstudie består av ett bobollslag vars spelare är ca 12–15 åriga pojkar som bor i Helsingfors och Vanda. Den kvalitativa studien försöker hitta och beskriva spelarnas känslor och erfarenheter om sin valda hobby. Triangulering med metoder av deltagande observation och enkät användes för att ta tempen på rådande laganda (Fangen 2005 p. 187). Forskaren följde laget som assisterande tränare under vinterträningar och spelsäsongen och skrev korta noter på observationerna. 22 pojkar svarade anonymt på enkäten om att träna boboll, om motivation och om stämningen inom laget.</p> <p>Resultaten visade att ungdomarna uppskattar högt sina lagkompisar, av vilka vissa anses som idoler, tydligen på grund av brist på vuxna rollmodeller i det dagliga livet. De vanligaste orsakerna varför spelarna var nöjda med laget var kopplade till sina lagkamrater och för att boboll ansågs vara ett roligt och mångsidigt spel. Allmänhetens uppfattning av grenen ansågs vara relativt svag i regionen och några spelare tyckte att det var svårt att hitta utrustning. I framtiden borde Finlands bobollsförbund och lokala bobollsklubbar satsa ännu mera på regionens barn och unga för att nationalspelet inte permanent skulle förbli en marginaliserad gren på huvudstadsregionen.</p>	
Nyckelord:	Boboll, junior, lagidrott, laganda, idrott som hobby, motivation, PunaMustat
Sidantal:	45+8
Språk:	Finska
Datum för godkännande:	22.4.2015

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Sports and Health promotion
Identification number:	4508
Author:	Minna Autio
Title:	Finnish Baseball juniors of their hobby: <i>we've got the best gang</i> – A case study of a PunaMustat junior team
Supervisor (Arcada):	Marko Vaappo
Commissioned by:	PunaMustat ry
<p>Abstract:</p> <p>The popularity of Finnish baseball in the capital region is overshadowed by bigger sports but it is also almost invisible in the coverage of the mainstream national media like on noncommercial tv. Participation in sports at a young age greatly benefits from having around idols of which there seems to a lack of in the capital area, mainly due to no local men's team currently playing at the highest level. A young member of a sport team is not only affected by the presence of role models but also by personal motivation, by the pitfalls of a drop out -age as well as by the natural laws of team building. A baseball team can be classified as a large group, whose guidance requires more of the coach in the ability to motivate every single player and also puts higher demands on team leading skills in comparison with a so called small group of 8–10 persons. (Rovio et al. 2009 p. 33)</p> <p>The target group of this case study consists of a Finnish baseball team of 12–15 year old boys, who live in Helsinki and Vantaa. The qualitative study aims to discover and describe the feelings and experiences of the boys' chosen hobby. The triangulation technique with methods of participative observation and a questionnaire were used to show light on the current team spirit (Fangen 2005 p. 187). The researcher followed the team as an assisting coach during the winter training and summer season writing short notes of the findings. 22 boys filled in a survey questionnaire in which they anonymously answered questions about practicing baseball, motivation and the team atmosphere.</p> <p>The results showed that the young players highly appreciate their fellow team members, some of which are also seen as idols, apparently due to the lack of adult role models in their everyday lives. The most common reasons why the players were content with the team are linked to their peers and the fact that Finnish baseball was seen as a fun and diverse sport. The general image of Finnish baseball is seen as weak and part of the players found it challenging to find equipment. The national federation of Finnish baseball and local baseball clubs should put even more efforts to encourage children and youth so that the national game does not permanently stay as a marginalised sport in the capital area.</p>	
Keywords:	Finnish baseball, junior, team sport, team spirit, sports hobby, motivation, Helsinki PunaMustat
Number of pages:	45+8
Language:	Finnish
Date of acceptance:	22.4.2015

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Liikunta ja terveyden edistäminen
Tunnistenumero:	4508
Tekijä:	Minna Autio
Työn nimi:	Pesäpallojunioreiden kokemuksia harrastuksestaan: <i>meil on paras jengi</i> – tapaustutkimus Helsingin PunaMustien juniorijoukkueesta
Työn ohjaaja (Arcada):	Marko Vaappo
Toimeksiantaja:	PunaMustat ry
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Pesäpallon asema pääkaupunkiseudulla on isompien lajien puristuksessa katveessa, mutta myös valtakunnan mediassa se on lähes näkymättömissä. Nuorten liikuntaharrastaminen hyötyy esikuvista, mitä pääkaupunkiseudulla hankaloittaa miesten pääsarjatasolla pelaavan joukkueen puuttuminen. Nuoreen joukkueurheilijaan vaikuttaa esikuvien mallin lisäksi henkilökohtainen motivaatio, lähestyvän drop out -iän sudenkuopat (Aira et al. 2013 s. 8) sekä joukkueenmuodostumisen lainalaisuudet. Pesäpallojoukkue on suurryhmä, jonka luotsaaminen vaatii valmentajilta paitsi jokaisen pelaajan yksilöllisen motiivintaidon, myös suurempia johtamisvalmiuksia kuin enintään 8–10 henkeä käsittävässä pienryhmässä. (Rovio et al. 2009 s. 33).</p> <p>Tämän tutkimuksen kohderyhmänä oli helsinkiläis-vantaalainen 12–15 -vuotiaiden poikien pesäpallojuniorijoukkue. Laadullisen tapaustutkimuksen tavoite oli kartoittaa ja kuvailla juniorijoukkueen tunnelmia ja kokemuksia harrastamastaan lajista. Tutkimus suoritettiin triangulaatiolla, jonka menetit olivat osallistuva havainnointi sekä kyselylomake, joita peilattiin vastakkain tarkasteltaessa joukkueen henkistä nykytilaa (Fangen 2005 s. 187). Tutkija seurasi ja kirjasi lyhyitä päiväkirjamaisia merkintöjä joukkueen tunnelmista apuvalmentajana ja lisäksi 22 joukkueen jäsentä vastasivat anonyymisti kyselylomakkeeseen pesäpallon harrastamisesta, motivaatiosta ja joukkueen ilmapiiristä.</p> <p>Kyselylomakkeen tuloksista kävi ilmi, että nuoret pitivät suuressa arvossa joukkueetovereitaan, joista osa koetaan myös esikuvina ilmeisesti aikuisten roolimallien lähes kokonaan puuttuessa heidän arjestaan. Yleisimmät syyt joukkueessa viihtymiseen liittyvät joukkueetovereihin sekä siihen, että pesäpallo koetaan kivaksi ja monipuoliseksi lajiksi. Lajin imago koettiin heikoksi ja osa koki välineiden hankkimisen haasteelliseksi. Pesäpalloliiton ja seurojen on syytä jatkossa entistäkin enemmän panostaa erityisesti alueen nuoriin, jotta kansallispele ei jäisi pysyvästi marginaalilajiksi pääkaupunkiseudulla.</p>	
Avainsanat:	pesäpallo, juniori, joukkueurheilu, joukkuehenki, liikuntaharrastus, motivaatio, PunaMustat
Sivumäärä:	45+8
Kieli:	Suomi
Hyväksymispäivämäärä:	22.4.2015

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	1
2	TAUSTAA	3
2.1	Pesäpallon asema Suomessa	3
2.2	Ihanteiden ja esikuvien tärkeä rooli	4
2.3	Lajin näkymättömyys pääkaupunkiseudulla	5
2.4	Vähäinen lähetysaika valtamediassa	5
3	JUNIOREIDEN JOUKKUEURHEILUSTA	6
3.1	Nuorten liikunnan harrastamisesta	6
3.2	Teini-ikäisten liikuntamotivaatiosta	7
3.3	Ryhmäilmiön lainalaisuuksista ja joukkueen muokkaantumisesta	8
4	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TUTKIMUSKYSYMYKSET JA METODIT	10
4.1	Tapaustutkimuksen tarkoitus	10
4.2	Tutkimuskysymykset	10
4.3	Metodit	11
4.4	Osallistuvasta havainnoinnista	11
4.5	Eettiset pohdinnat	12
5	YLEISIÄ HAVAINTOJA JOUKKUEESTA	13
5.1	Kahden kaupungin yhdistäminen	13
5.2	Vanhempien monet roolit	14
6	KYSELYLOMAKKEEN TOTEUTTAMINEN	16
6.1	Aineiston kerääminen	16
6.2	Kyselylomakkeen sisältö	17
6.3	Aineiston käsittely ja eettiset vaatimukset	18
6.4	Luotettavuus	18
7	KYSELYLOMAKKEEN TULOKSET	20
7.1	A. Harjoitusolosuhteet	20
7.1.1	<i>Tärkein syy pelata pesäpalloa</i>	20
7.1.2	<i>Miksi pesis on kivaa</i>	21
7.1.3	<i>Lajin pariin päätyminen</i>	21
7.1.4	<i>Kulkeminen harjoituksiin</i>	23
7.1.5	<i>Harrastuksen puitteet ja sisältö</i>	23
7.1.6	<i>Muiden harrastusten yhdistäminen pesäpalloon</i>	24

7.1.7	<i>Oman edistymisen arvioiminen</i>	25
7.2	B. Pelaajien taustavaikuttajat	25
7.2.1	<i>Lähipiirin aktiivisuus lajin parissa</i>	25
7.2.2	<i>Tietoisuus muiden seurojen pelaajista</i>	26
7.2.3	<i>Esikuvia – onko heitä?</i>	26
7.2.4	<i>Hyvämaineisen seuran ominaisuudet</i>	26
7.3	C. Lajin imago ja tunnettavuus pääkaupunkiseudulla	27
7.3.1	<i>Millaisia käsityksiä tovereillasi on pesiksestä?</i>	27
7.3.2	<i>Onko koulussasi markkinoitu pesistä?</i>	27
7.3.3	<i>Mikä asema pesiksellä on Helsingissä?</i>	27
7.3.4	<i>Millaisia ihmistyyppisiä pesiksen pelaajat ovat?</i>	27
7.4	D. Tulevaisuuden näkymiä	28
7.4.1	<i>Mitä toivot oppivasi seuraavan vuoden aikana?</i>	28
7.4.2	<i>Suosituimmat harjoitukset</i>	28
7.4.3	<i>Millaisista harjoituksista pidät vähiten?</i>	28
7.4.4	<i>Millaisia harjoituksia toivot enemmän?</i>	29
7.4.5	<i>Millaisia harjoituksia toivot vähemmän?</i>	29
7.5	Jatkaminen lajin parissa	29
7.5.1	<i>Joukkueessa viihtyminen</i>	29
7.5.2	<i>Oletko mukana 3 / 5 / 10 vuoden kuluttua?</i>	30
7.5.3	<i>Mitä odotuksia tai toiveita sinulla on seuralta?</i>	30
7.6	Monivalintakysymysten tulokset	31
8	KESKUSTELUA JA POHDINTAA	33
8.1	Pohdintaa tuloksista	33
8.1.1	<i>Muutoksia lajien harrastamisessa ja pihapelien kato</i>	33
8.1.2	<i>Pesiksen harrastamisen puitteista pääkaupunkiseudulla</i>	34
8.1.3	<i>Muiden harrastusten ja lähipiirin vaikutuksista</i>	34
8.1.4	<i>Puolitotista irvileukailua vaiko aitoja huolia?</i>	35
8.1.5	<i>Joukkuehenki tuntuu kentänlaidalla ja näkyy vastauksissa</i>	36
8.1.6	<i>Näkyvimpinä roolimallien puute, kavereiden tärkeys, eri tavoitetasot</i>	36
8.2	Keskustelua metodeista ja tutkimuksen toteutuksesta.....	37
8.2.1	<i>Lomakkeiden keräämisestä</i>	38
8.2.2	<i>Kysymysten muotoilusta</i>	38
8.2.3	<i>Osallistuvasta havainnoinnista</i>	39
8.2.4	<i>Eettisistä aspekteista</i>	39
9	LOPPUSANAT JA TOIVEET LAJIN KEHITTÄJILLE	40
10	LÄHDELUETTELO	42

LIITE 1 D/C-POJAT KENTTÄKALENTERI ELOKUU 2014.....	1
LIITE 2 VANHEMPIEN TYÖVUOROT PELEISSÄ JA TURNAUKSISSA	2
LIITE 3 KYSELYLOMAKE	3
LIITE 4 LUPALAPPU VANHEMMILLE	7
LIITE 5 ITSENSÄ ARVIOINTI LAJITAIIDOISSA, FYYSISESSÄ KUNNOSSA JA TAKTISESSA AJATTELUSSA	8

1 JOHDANTO

Nuorisotoimintaan ja junioritoimintaan pitäisi saada enemmän valtiolta rahaa. Muutaman vuoden päästä maailman on nykyisen nuoren sukupolven käsissä. Siksi nuorille rahaa. Meitä kyllästyttää kun kaikki aikuiset urheilijat saavat hirveitä summia. Ei edes kokonaiselle seuralle anneta niin paljon rahaa kuin aikuiselle urheilijalle.

Akseli ja Juhana 11v, Hämeenkyrön Sanomat

(Leppo 1996 s.7)

Ajatus tämän lopputyön kirjoittamiseen lähti lasten liikunnan parissa työskentelemisestä ja siitä, että mielestäni on tärkeää kuunnella myös lasten ja nuorten mielipidettä suunniteltaessa liikuntaa niin yksilö, seura- kuin yhteiskunnallisellakin tasolla. Kouluikäisen osallistuminen järjestettyyn liikuntaan esimerkiksi liikuntaseurassa ennustaa liikunnallista aktiivisuutta ja sitä kautta terveyttä myös aikuisena (Ahonen et al. 2008 s. 48, 52-53). Lasten osallistuminen yhteiskunnassa onkin parantunut YK:n lasten oikeuksien sopimisen myötä vuonna 1989 (Leppo 1996 s. 2-3). Suomessa järjestetty ”Puheenvuoro on Sinulla” -kampanja teki tunnetuksi oikeuksien 13 artiklaa eli lasten sananvapautta. Kampanjan satoa on myös alun sitaatti (Leppo 1996 s.7).

Idea työn kirjoittamiseen kehittyi edelleen urheilukenttien ja -salien laidoilla, joilla olen saanut toimia pesäpallojunioreiden valmentajana Helsingin PunaMustat ry:ssä (PuMu). Kirjoitan tätä työtä seuran johdon suostumuksella. Olen saanut viettää muutaman viime vuoden seuraten lasten ja nuorten taivalta aloittelevina pesäpalloilijoina. Tämä koskee etenkin seuran monen nykyisen D-ikäryhmän eli noin 12–14 -vuotiaiden ikäryhmään kuuluvaa pelaajaa, joista moni on ollut mukana koko saman ajan kuin itse tutkijakin, syksystä 2010. Koska olen saanut aitiopaikalta seurata näiden poikien taivalta ja kehitystä urheilijana ja pelaajana urheilujoukkueessa, olisi todella sääli olla dokumentoimatta oppeja ja näkemyksiä seuran ja tulevien juniorivalmentajien hyödyksi.

Tämä tutkimus yrittää omalta osaltaan tuoda nuorten joukkueurheilijoiden ääntä kuuluville, olkoonkin että kysymys on vain yhdestä pesäpallojoukkueesta, joiden mielipiteitä ei voi tieteenteon sääntöjen mukaan eli tutkittavan joukon pienuuden vuoksi laajemmin

yleistää (Hirsjärvi et al.1997 s. 181). Tämän tapaustutkimuksen löydökset rajoittuvatkin koskemaan tutkinnan kohteena olevaa PunaMustien D-poikien juniorijoukkuetta kaudella 2014. Kyseisen seuran tasolla moni huomio saattaa kuitenkin valaista ilmiöitä junioritoiminnassa. Ilmiöiden tutkiminen puolestaan laajentaa näkemystä toiminnan vahvuuksista ja heikkouksista.

Yksi syy aineen valinnalle on oma harrastustaustani lajin parissa sekä pesäpallon hiipuva asema Suomessa. Olen saanut lajilta paljon monissa eri rooleissa – esimerkiksi innokkaana pesiskoululaisena, kentällä kevään- kesän- ja syksyynsä ”asuneena” junnuna, pesileiriläisenä, pelaajana juniori-, opiskelija- ja aikuisten sarjoissa, satunnaisena harraste-pesiksen pelaajana, pesiskoulun vetäjänä, juniorivalmentajana, joukkueenjohtajana sekä kentällä häärväänä yleisenä puuhanaisena.

Tärkeää on myös ollut kokea olevansa osa milloin mitäkin joukkuetta (ks. myös Vasarainen & Hara 2005 s.32), mikä konkretisoituu esimerkiksi haasteellisissa tilanteissa. Joukkueeksi hioutuminen ei tapahdu pelkästään yhdessä tsemppaamisesta peleissä, harjoituksissa ja leireillä. Ainakin tämän joukkueen yhteishenkeä ovat kasvattaneet ennen kaikkea yhteiset ikimuistoiset kokemukset ulkopelimatkoilla, pelaaminen kylmässä kaatosateessa tai kun koko joukkue on kevään ensimmäisissä ulkotreeneissä kaivanut pesäpalloa ohiheiton jälkeen syvältä lumihangesta.

Lajin ikuisena fanina ja kannattajana haluan luonnollisesti edistää tietoisuutta ja tietotaitoa pesiksestä muillekin. Haku sanoilla ”pesäpallo”, ”pesis” boboll” ja ”Finnish baseball” kansallisesta Nelli-tietokannasta syksyllä 2014 paljastaa, että verrattuna muihin joukkuepallolajeihin pesäpallosta ei julkaista paljon tutkimuksia. Myöskään ulkomaisia tutkimuksia ei suomalaisesta pesäpallosta juuri löydy. (www.nelliportaali.fi)

Vaikka mahdollinen lukijakunta tutkimuksen yleisönä tuleekin todennäköisesti kuulumaan pesäpalloilevaan osa kansastamme, toivon että myös muiden lajien harrastajat saavat siitä ajatuksia ja ideoita oman toimintansa pohdintaan ja kehittämiseen.

2 TAUSTAA

Tässä luvussa valotetaan lyhyesti pesäpallon tilaa maailmalla, Suomessa ja erityisesti pääkaupunkiseudulla vuonna 2014. Päähuomio kohdistuu pesäpallon näkymättömyyteen niin valtakunnanmediassa kuin katukuvassa tarkasteltavan joukkueen pelaajien kotikaupungeissa Helsingissä ja Vantaalla.

2.1 Pesäpallon asema Suomessa

Eri lajeilla on omat vahvat kannattaja-alueensa ja pesäpallon usein mainittu maakunnallinen vahvuus ilmenee perinteisillä alueilla kuten esimerkiksi Pohjanmaalla, Kainuussa ja Itä-Suomessa (Suomi uskoi urheiluun 1992 s. 405). Lajin suosio on ylipäätään vähentynyt viime vuosina eikä sillä ainakaan pääkaupunkiseudulla enää tunnu olevan samaa itsestään selvää asemaa kansallispelinä kuin lajin aiempina vuosikymmeninä, jolloin pesäpalloliiton virallisiin sarjapeleihin oikeuttavan pelilisenssin lunastaneiden pelaajien määrät valtakunnallisessakin tasolla olivat paljon korkeampia (Laitinen 1983 s. 272, 292). Trendi on tosin ollut laskevaa jo pidemmän ajan koko maassa: vuoden 1965 yli 100 000 pelaajamäärä on laskenut vuoden 1989 reiluun 60 000 lajiliittoon kuuluvaan (Heikkinen et al 1992 s. 412).

Maajoukkueen puuttumisenkin vuoksi pesäpalloilijan uranäkymät eivät ole verrattavissa esimerkiksi jääkiekkoilijoihin tai jalkapalloilijoihin tai muihin kansainvälisesti suurien lajien harrastajiin. Suurin osa pesäpalloilijoista harrastaa peliä omaksi huvikseen ja pelaa sitä jopa korkeimmalla tasolla ikään kuin harrastuksena vaikka harjoittelisikin ammattimaisesti ja vaikka laji urheilullisessa mielessä täyttääkin kilpa-urheilun kriteerit kirkkaasti (Pesäpallokirja 2014 s. 392-393). Nykypäivänä vain ani harva elättää itsensä pesäpallolla Suomessa. Pelaajat ovat korkeimmallakin sarjatasolla ansiotöissä seuransa ulkopuolella tai elättävät itsensä muin keinoin kuten opintotuella tai muulla vastaavalla (Huh-tala 2014 s. 3).

Toisin kuin monissa muissa lajeissa, ei pesäpallossa voi tähdätä seuraaviin olympialaisiin tai seuraaviin MM-kisoihin, koska sellaisia ei ole ainakaan virallisesti järjestetä, kuten ei myöskään Euroopan tai Pohjoismaiden mestaruuskisoja. Tähän mennessä seitsemän kertaa enemmänkin promootio- kuin ammatillisessa mielessä järjestetyssä pesäpallon maailmancupissa mukana ovat olleet Suomen lisäksi Ruotsi, Saksa Sveitsi ja Australia. Mikään muu maa ei ole lähelläkään suomalaisten tasoa, joten urheilullista tai ammatillista haastetta kansainvälisessä toiminnassa ei ainakaan toistaiseksi ole ollut (http://www.pesis.fi/pesapalloliitto/international_site/world-cup). Superpesiksen toimitusjohtaja Jussi Pyysalo totesi Yle Areenan haastattelussa ensi kauden ottelusarjan asettelusta, ettei sitä ole näköpiirissä lähitulevaisuudessakaan (Pyysalo, 2014). Sen sijaan viime vuosina lajiliitto on hakenut kansainvälistä ulottuvuutta yhteistyöllä Suomen baseball- ja softball-liiton kanssa esimerkiksi tekemällä englanninkielisen esittelyvideon pesäpallosta (Pesäpallokirja 2014 s. 239, 392).

2.2 Ihanteiden ja esikuvien tärkeä rooli

Uranäkymien rajoitteista huolimatta oli ilahduttavaa, että tämän tutkimuksen kohteena olevien junioripelaajien kyselylomakkeen vastauksissa on kuitenkin nähtävissä halua nousta mahdollisimman korkealle tasolle ja kehittyä urheilijana.

Urheilun ihanteiden merkitys on tärkeää etenkin murrosiässä. Ne kohottavat arjesta, toimivat kasvun tavoitteina ja niiden avulla nuori voittaa itsensä (Hämäläinen 2008 s. 131-133). Etenkin 13–15 -vuoden iässä loppuu monen nuoren osallistuminen liikunnanharastamiseen järjestetyssä muodossa, kuten urheiluseuran jäsenenä (Mertaniemi & Miettinen 1999 s. 13).

Jatkumona tälle ajatuskululle on huomioitava idolien todella tärkeä rooli junioripelaajille. Valitettavasti pääkaupunkiseudulla ei ole miesten pääsarjassa pelaavaa joukkuetta, joten lähiseudulla ei ole samaa sukupuolta olevia tärkeitä roolimalleja.

2.3 Lajin näkymättömyys pääkaupunkiseudulla

Pesäpallöväki onkin nähnyt vaivaa yrittäessään muuttaa lajinsa tunnettavuutta lähes näkymättömästä näkyväksi pääkaupunkiseudulla. Viime vuosina lajia on yritetty markkinoida ja tekohengittää kasvukeskuksiin muun muassa tuomalla muutamia muiden paikkakuntien runkosarjan superpesisotteluita pääkaupunkiin näytösmielessä. Esimerkiksi kesällä 2014 Helsingin Meilahden kentällä pelattiin miesten superpesisottelut Joensuun Maila – Jyväskylän Kiri sekä Sotkamon Jymy – Kouvolan Pallonlyöjät. Kainuulaisen markkinointivierailun yhteydessä Sotkamon Jymyn pelaajat oman pelinsä lisäksi vetivät pääkaupunkilaisseurojen junioreille harjoituksia ja täten mahdollistivat junioreille tärkeitä idolien tapaamisia livenä. (Pesäpalloliiton uutiset ja artikkeliarkisto 2014, <http://www.pesis.fi/superpesis/uutiset/?x3304291=10458765> <http://www.pesis.fi/pesapalloliitto/artikkeliarkisto/?x2172098=10430835>)

2.4 Vähäinen lähetysaika valtamediassa

Valitettavasti lajin näkyvyys on myös valtakunnan mediassa entisestäänkin heikentynyt. Edes kauden kohokohtaa Itä–Länsi all stars -otteluita ei enää näytetä valtakunnan television maksuttomilla kanavilla pitkään jatkuneesta traditiosta poiketen. Korkeimmankaan sarjataso sarjapelejä tai niiden koosteita ei näytetä Ylen kanavilla ja sama koskee valitettavasti jopa suomenmestaruudesta taisteltavia loppuotteluita. (<http://www.yle.fi>)

Vertailun vuoksi mainittakoon, että vuodessa huomattavasti pienemmän lajin käsipallon useita otteluita näytetään valtakunnanmediassa suorina tv-lähetyksinä kokonaisuudessaan vaikka laji on pelaajamääriltään ja maantieteelliseltä kattavuudelta pesäpalloa huomattavasti pienempi. Käsipallon harrastajia on maassamme yli kolme kertaa vähemmän: noin 4200 aktiivista jäsentä verrattuna reiluun 15 000 lunastettuun pesäpallolisenssiin 2013. Pesäpallon näkyminen valtakuntamme vuoden tv-annissa on kuitenkin vain muutamia minuitteja kestävien Urheiluruudun koosteiden varassa.

(<http://finnhandball.net/lajiesittely/kasipallo-suomessa> <http://www.pesis.fi/@Bin/9215297/Toimintakertomus+2013.pdf>)

On selvää, että tulevat uudet juniorit tuskin saavat laji-innostustaan ainakaan satunnaisen tv-katselun myötä. Sen sijaan lajin jo tuntevat tietävät, että korkein sarjataso eli superpesis on siirtynyt netti-aikaan, ja superpesiksen ottelut säilyvät ilmaisina videoina katsottavissa jatkossakin (<http://vimeo.com/superpesis>).

3 JUNIOREIDEN JOUKKUEURHEILUSTA

Tässä kappaleessa käsitellään lyhyesti yleisiä asioita, jotka liittyvät nuorten liikunnan harrastamiseen erityisesti urheiluseurassa, motivaation löytämiseen sekä ryhmäilmiöiden lainalaisuuksiin.

3.1 Nuorten liikunnan harrastamisesta

Paitsi esikuvien tuoma innostus, ovat tärkeitä palapelin osia nuorten liikkumisessa myös omakohtainen faktinen ja koettu liikuntakyky sekä mahdollisuudet sen toteuttamiseen. Nupposen tutkimuksen mukaan liikuntakykyjen kehitys on erilaista ja vaihteista, mutta ikävuosien 12–14 välillä on nähtävissä selkeä tasanne. Toisin kuin omaehtoisen, on järjestetyn liikunnan yhteys liikuntakykyihin merkitys huomattava etenkin lihaskunnossa, lihashallinnassa ja liikuntakykyisyydessä yleensä. (Nupponen 1997 s. 7-8)

Lasten ja nuorten liikunnan asiantuntijaryhmän mukaan 7-18 vuotiaista noin puolet on mukana liikuntaseuroissa (Ahonen et al. 2008 s. 43). Liikuntapalvelujen kulutus kouluikäisten poikien keskuudessa on noin 40 %. 10–14 -vuotiaista noin puolet on mukana liikuntaseuran järjestämässä toiminnassa, mutta 15–18 -vuotiaiden ikäryhmässä osallistuminen putoaa reiluun kolmasosaan (Lehmuskallio 2007 s. 32-33). Tutkimuksen kohteena oleva pesäpallojoukkue on siksikin mielenkiintoinen ”tyyntä myrskyn edellä” -tarkastelukohde, että se on juuri tulossa tasaisen vaiheen jälkeen suurimpaan oletettuun drop out -ikään, jolloin lopettamiskynnystä madaltavat muun muassa koulunkäynnin vaatima lisääntynyt aika, nuorten tuntemukset kyvyistään, harrastamisen kalleus ja nuorten näkökulman unohtaminen toiminnan suunnittelussa (Aira et al. 2013 s. 8).

Monet liikuntapsykologiset ja -pedagogiset tutkimukset osoittavat kuinka lasten ja nuorten liikuntaharrastus parhaimmassa tapauksessa auttaa heitä asettamaan omia tavoitteita, kohtaamaan henkilökohtaisia haasteita, kokemaan myönteistä minäkokemusta liikunnan kautta sekä kokemaan positiivisia kokemuksia liikunnan parissa. Minäkäsitys on etenkin nuorilla pojilla vahvasti yhteydessä koettuun liikuntakykyisyyteen (Sarlin 1995 s. 12-13). Toisaalta huonosti järjestetty liikunta voi jopa aiheuttaa haittaa lasten ja nuorten psykologiselle ja sosiaaliselle kehitykselle sekä aiheuttaa negatiivisia kokemuksia, jotka vähentävät innostusta jatkaa liikunnallista elämäntapaa. (Mertaniemi & Miettinen 1999 s. 13)

3.2 Teini-ikäisten liikuntamotivaatiosta

Ulkopuolelta tuleva idolien näkyminen ja omakohtainen liikuntakyky eivät vielä yksinään riitä jonkin lajin pariin innostumisesta vaan lisäksi on löydettävä ja kaivettava esiin jokaisen tulevan pelaajan henkilökohtainen motivaatio. Termi motivaatio määritellään Nationalencyklopediassa seuraavasti: ”psykologinen termi niille muuttujille, jotka herättävät ja muokkaavat yksilön käytöstä erilaisia tavoitteita kohden” (Nationalencyklopedin). Sarlin (1995 s. 43–51) on käsitellyt erityisesti liikuntamotivaatiota ja sen suuntautumista, joihin vaikuttaa vahvasti koettu minäkäsitys etenkin nuorilla. Kalaja (2012 s. 16) toteaa, että tärkeitä аспектеja liikuntamotivaation tutkimisessa ovat myös energisaatio ja sen suunta sekä kysymys miksi.

Motivaatio voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen. Sisäinen motivaatio on luonnollinen motivaatio, joka johtaa ihmistä tekoon tai aktiviteettiin. Se perustuu henkilön persoonallisuuden piirteisiin ja nousee esiin kun ihminen etsii omaa intressiään. Motivaatiota ei voi siis luoda vaan se on löydettävä. Se on kuin kokemus jossa henkilö kokee merkityksellisyttä tekemisessään, joka perustuu hänen omaan sisäiseen vetovoimaansa. (Granbom 1998 s. 15-16, 98)

Motivaatio ihmisessä on kuin vesi kaivossa, sitä on turha kaataa ämpärillä ulkoa päin, koska se on jo olemassa. Sinun täytyy vain nostaa se esiin. (Nykänen 1996 s. 73)

Sen sijaan ulkoinen motivaatio on riippuvainen ulkopuolisesta palkinnosta tai tavoitteen saavuttamisesta. Käytös voi myös perustua ulkoiseen kontrolliin, jolloin se hiipuu kun kontrolli loppuu; esimerkiksi kun valmentaja kääntää nuorille hetkeksikin selkensä. Sillä on siis vain lyhytkestoinen vaikutus. (Granbom 1998 s. 15–16, 98)

Maslowin tarvehierarkia sisältää pyramidin eritasoisista perustarpeista (Granbom 1998 s. 20, 32). Nämä ovat fysiologiset tarpeet, turvallisuuteen liittyvät tarpeet, yhteenkuuluvuuden ja rakkauden tarpeet sekä arvonannon tarpeet (Maslow 1970 s. 35-46). Hierarkian eri tasoilla tarpeet saattavat kuitenkin muuttua riippuen henkilön persoonallisuudesta ja elämäntilanteesta riippuen. Tietty persoona voi vaatia tietyn tapaisen vaikutuksen, jotta motivointiyritys vaikuttaisi (Granbom 1998 s. 32-38). Tämän ymmärtäminen ja laumansa jokaisen jäsenen motivaatioperustan tunteminen onkin tärkeä osa jokaisen valmentajan tietotaitoa. Tavoitteiden saavuttamisen edistämisessä tärkeää on myös palautteen antaminen sekä yksittäisille pelaajille että koko joukkueelle (Rovio 2002, s 152). Esimerkiksi valmentajaguruna tunnettu Juhani Tamminen käyttää henkilökohtaista palautekeskustelua pelaajiensa kanssa kuukausittain (Tamminen 2012 s. 126).

3.3 Ryhmäilmiön lainalaisuuksista ja joukkueen muokkaantumisesta

Ryhmät voidaan jakaa koon mukaan pien- ja suurryhmiin. Pienryhmässä on enintään 8–10 henkeä kun sen sijaan suurryhmässä enemmän kuin 8–10 henkilöä, ja niissä ilmenevät erilaiset lainalaisuudet. Suurryhmälle tunnusomaista on muun muassa seuraavat ilmiöt: tehtävään keskittyminen ja nykyhetkessä pysyminen on vaikeaa ja se tuottaa luovia näkemyksiä ja oivalluksia, mutta ei pysähdy tarkastelemaan niitä. Suurryhmä on lyhytjännitteisempi kuin yksilö sekä impulsiivisempi ja yllätyksellisempi kuin pienryhmä. Yksimielisyyden saavuttaminen on vaikeaa ja ryhmä on altis liittoutumille. Lisäksi esiintyy ristiriitoja, kilpailemista, heikkoa tehtävän suorittamista ja tyytymättömyyttä. Myös motivaatio ja osallistumisaktiivisuus saattaa olla heikkoa. (Rovio et al. 2009 s. 33)

Tässä tutkimuksessa tutkitaan myös ryhmän toimivuutta ja siten pitkälti valmentajien vaikutusta arkityön sujumiseen. Pesäpallojoukkueessa on kyse ainakin harjoitustilanteissa suurryhmästä, jonka hallitseminen vaatii luonnollisesti valmentajalta enemmän valmiuksia kuin pienryhmän kaitseminen. Erityisesti se näkyy osallistuvassa havainnoinnissa, kun koko joukkue on koolla. Myös yksilöiden antama palaute lomakkeissa valaisee ja antaa näkökulmia tähänkin, pääosin valmentajien – mutta osittain myös joukkueen jäsenen – tekemän työn osa-alueeseen. (Päiväkirjamerkinnot kesäkaudelta, täytetyt kyselylomakkeet)

Vasarainen ja Hara (2005 s. 92-93) jakavat ryhmädynamiikan alkuvaiheeseen, kuohuntavaiheeseen, ryhmäharmonian syntymisen sekä kypsän toiminnan vaiheeseen. Kypsässä vaiheessa on nähtävissä me-henkeä ja on kasvettu joukkueeksi, jossa voi avoimesti kommunikoida ja jossa jäsenet ovat ainakin osittain valmiita luopumaan itselle tärkeästä joukkueen hyväksi. Ryhmäkoheesio heidän mukaansa tarkoittaa ryhmän pyrkimystä pysyä koossa ja toimia yhtenäisesti ryhmän suorittaessa perustehtäväänsä.

Kiinteyttä hajottavia tekijöitä ovat hävitty peli, persoonallisuus, joukkueen pelaajan tuituilu tai sosiaalinen laiskottelu, valmentajan oma epäsovelias käytös tai ulkopuoliset tekijät kuten sääolosuhteet tai pelaajien värväys seurojen välillä. Kiinteyttä edistävät roolien selkeys ja hyväksyminen, valmentajan käyttäytyminen ja johtamistapa, ryhmän jäsenen läheisyys ja itsensä uhrautuminen joukkueen puolesta. (Vasarainen & Hara 2005 s. 93-94)

Toisaalta ristiriidoista selviäminen ryhmässä keskustelemalla parantaa sosiaalisia suhteita ja siten koko ryhmän koheesiota (Ahonen et al. 2008 s. 65). Valmentajien on lisäksi hyvä tiedostaa, että jokaisessa joukkueessa on ydinjoukko, innokkaat toimijat sekä innostettavat toimijat (Vasarainen & Hara 2005 s. 93-94, 99).

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TUTKIMUSKYSYMYKSET JA METODIT

Tässä kappaleessa käsitellään lyhyesti tutkielman tarkoitus, tarkasteltavat tutkimuskysymykset sekä metodit, eli tavat, joilla hankitaan ja käsitellään tietoa tutkittavasta joukkueesta. Tapaustutkimus voidaan luokitella lähinnä deskriptiiviseksi eli kuvailevaksi, jossa kuvaillaan esiin tulevia ilmiöitä. (Carlsson 1990 s. 41–44)

4.1 Tapaustutkimuksen tarkoitus

Tämän laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on saada selville ja kartoittaa kyseisen juniorijoukkueeseen kuuluvien jäsenten tunnelmia ja kokemuksia lajista ja nykyisestä joukkueesta ja pesäpalloseurasta Helsingin PunaMustat ry. Tapaustutkimuksen kohderyhmäksi valikoituneen harjoitusringin jäsenet ovat noin 12–15 -vuotiaita pääkaupunkiseudulla asuvia poikia. Osa pojista oli mukana pelaamassa myös seuraavan ikäryhmän eli C-poikien pelejä ja osa vanhemmista pojista oli liiton luvalla välillä paikkaamassa pelaajavajasta D-ikäisten peleissä. Poikien pesäpallollisesta ohjelmasta saa kuvaa viime kauden kenttäkalenterista, jossa on esimerkkikuukautena elokuu 2014 (Liite 1).

4.2 Tutkimuskysymykset

Tämä lopputyö yrittää vastata seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- Millaisia kokemuksia juniorijoukkueen jäsenillä on lajista ja nykyisestä joukkueesta?
- Millaisia tulevaisuudennäkymiä näillä pelaajilla ja tällä joukkueella on?
- Missä määrin kyselylomakkeen vastaukset vastaavat osallistuvan havainnoin havaintoja?

4.3 Metodit

Tutkimus on laadullinen tapaustutkimus pesäpallojuniorijoukkueesta, joka toteutettiin osallistuvan havainnoinnin ja kirjallisen kyselylomakkeen muodossa. Osallistuvaa havainnointia täydennetään usein muilla metodeilla ja tällaista metodien yhdistämistä kutsutaan usein triangulaatioksi (Fangen 2005 s. 187). Kyselylomakkeen tuloksia peilataan osallistuvan havainnoinnin muodossa, joka on tapahtunut tutkijan aktiivisella läsnäololla joukkueen harjoituksissa, peleissä ja muissa kokoontumisissa lähinnä joukkueen kotikentällä Meilahden pesäpallostadionilla sekä talviharjoituksissa Pallomyllyn sisäpalloluhalissa Helsingin Myllypurossa. Tutkijan lyhyiden päiväkirjamaisten muistiinpanojen perusteella noin vuoden ajalta on muodostettavissa enemmän tai vähemmän todellisuutta kuvaava kokonaiskuva, joka osaltaan valottaa joukkueen nykytilaa.

Kyselylomake oli anonyymi ja pelaajia kannustettiin vastaamaan omien tuntemustensa ja mielipiteidensä mukaan. Samalla pyydettiin antamaan kaikenlaista palautetta valmentajille, seuralle ja seurajohdolle. Kyselyn tulokset esitellään yhteenvedonomaaisesti kappaleessa 7.

4.4 Osallistuvasta havainnoinnista

Tässä kappaleessa esitellään tarkemmin laadullisen tapaustutkimuksen periaatteita ja toimintakäytäntöjä, jotka edesauttavat aiheen syvällisempää ymmärtämistä.

Hirsjärvi jakaa havainnoinnin lajit systemaattiseen ja osallistuvaan havainnointiin. Osallistuva havainnointi on vapaasti tilanteessa muokkautuvaa ja havainnoija eli tutkija osallistuu ryhmän toimintaan (Hirsjärvi et al. 1997 s. 211). Osallistumisen ja observoinnin yhdistämisestä kirjoittava Fangen toteaa kuitenkin, että ”going native” ei tarkoita, että tarvitsisi olla olympiaurheilija tarkastellakseen heidän harjoitteluaan vaan tärkeämpää on sulautua ryhmän yleiseen sosiaaliseen kanssakäymiseen luonnollisella tavalla (Fangen 2005 s. 30-31).

Osallistuva havainnointi on aikaa vievin tutkimusmuoto (Fangen 2005 s. 160). Tätä en kokenut painolastiksi, koska osallistuminen tapahtui pitkäaikaisen harrastuksen ohella, mikä myös edesauttoi maisemaan ja ryhmään sulautumista. Tässä tapauksessa on ajankäyttöä olennaisempaa kiinnittää huomiota siihen, että tutkimushenkilöitä tarkastellaan riittävän etäältä (Fangen 2005 s. 178).

4.5 Eettiset pohdinnat

Osallistuvassa tutkimuksessa on tärkeää pohtia eettisiä аспекteja koskien tutkimustapoja sekä tulosten esittämistä. Vaikka tutkijan rooli osallistuvassa havainnoinnissa tulee aina olemaan jossain määrin subjektiivinen, voi tätä puutetta paikata muin tavoin. Yksi tällainen tapa on näkökulmien kriittinen tarkastelu muiden valmentajien ja vanhempien silmin. On myös tärkeää, että tutkija analysoi omaa osuuttaan tutkimuksessa, koska hän on eräänlainen mittainstrumentti. (Carlsson 1991 s. 45, 48, 103)

Vaikka olen monelle joukkueen jäsenelle entinen valmentaja, olen kuitenkin saanut tarvittavaa etäisyyttä ajan kuluessa. Tutkimuksen aloittamisen aikoihin oli kulunut noin vuosi siitä, kun viimeksi itse valmensin osaa joukkueesta. Lisäksi suuri osa ryhmästä eli joukkueeseen uutena liittyneet vantaalaiset olivat minulle kokonaan uusia tuttavuuksia.

Kyselylomakkeissa ei kysytty vastaajien nimiä ja myös primääriaineiston käsittelyssä heitä käsitellään tutkimuksessa anonyymina massana. Koska tutkittavat ovat ala-ikäisiä, on pyydetty huoltajan suostumus (liite 4). Lomakkeiden täyttötilanteessa pelaajille kerrottiin, että kyselyihin vastaaminen on täysin vapaaehtoista eikä se velvoita mihinkään. Vastaamatta jättämisestä ei myöskään aiheudu minkäänlaisia seuraamuksia. (Hirsjärvi et al. 1997 s. 27-28)

5 YLEISIÄ HAVAINTOJA JOUKKUEESTA

Tunnelmat kentän laidalta ovat samankaltaisia kyselylomakkeen vastauksien kanssa, mutta antavat lisää tarkkuutta joukkueen pelaajien motiivien ja kannusteiden tarkastelulle. Joukkueessa vaikuttaa olevan pääosin hyvä henki, jossa päävalmentaja pitää johdot käsissään ja laittaa selvät rajat toiminnalle. Tämä on monelle murrosikäisille tai sen kynnyksellä oleville ehkä tärkeämpää kuin osataan ajatellakaan. Mikäli rajoja ei ole kotona tai muualla, esiintyy niskurointia, mikä ei tässä joukkueessa onnistu (tutkimuspäiväkirjan merkinnät keväältä). Muutama pelaaja on saattanut kokea rajat rasittavana vastuksena, mutta toisaalta myös helpotuksena: saa olla kapinoiva nuori, mutta toisaalta on hyvä, että edes joku laittaa jotkut rajat (Karvinen et al.1991 s. 164).

Tutkijan käsitys on, että joukkueen pojat saavat olla yksilöitä ja tuntevat pääosin solidaarisuutta toisiaan kohtaan. Kuten aiemmin todettiin ja varmasti hyvin normaalia onkin, esiintyy keskinäistä kilpailua pelipaikkojen lisäksi myös monesta muusta asiasta (Rovio et al. 2009 s. 33).

Pienimuotoinen nahina ei kuitenkaan vie fokusta pois pääasiasta eli pesäpallotaitojen oppimisesta ja joukkueena toimimisesta vaan ehkä jopa edistää asiaa ja kannustaa kehittymään. Ei ole epätavallista, että pojat vähemmän vakavalla ilmeellä tönivät toisiaan tai ”painivat” keskenään harjoitusten ohessa. Johonkinhan nuoren on kasvuenergiansa purettava ja tutut joukkueoverit on turvallinen valinta. Luontaista vertailua esiintyy, mutta monet pelaajat ovat kavereita keskenään ja luottavat toisiinsa myös pesäpallokentän ulkopuolisissa asioissa. (Tutkijan päiväkirjamerkinnät kesän 2014 ajalta)

5.1 Kahden kaupungin yhdistäminen

Kyseistä joukkuetta on leimannut viimeisen vuoden aikana kaksijakoisuus sen myötä, että Vantaanjoen Juoksun (VJJ) ja Helsingin PunaMustien (PuMu) D-ikäisten poikien joukkuet yhdistettiin samaksi joukkueeksi. On ollut selvästi havaittavissa, että porukassa on kahden kaupungin väkeä, mikä ei ole jäänyt kenellekään epäselväksi. Jo vantaalaisten ja

helsinkiläisten eriväriset paidat ja kypärät näkyvät kenen tahansa ulkopuolisenkin silmään. Vaikka varusteita on pyritty yhtenäistämään, eivät kaikki perheet ole halukkaita ostamaan esimerkiksi uutta kypärää joka vuosi. Yleisesti joukkueurheilussa on ymmärretty yhtenäistävien asusteiden merkitys joukkuehengen luomiselle ja ylläpidolle (esim. Rovio et al. 2009 s. 226).

Joukkueen sisällä kaksoiskaupunkilaisuus on näkynyt kahtena ryhmänä, jotka pitkään pysyivät toisistaan erillään. Pakkaa yritettiin sekoittaa laittamalla helsinkiläiset ja vantaalaisia heittelemään keskenään tai laittamalla heitä sekoittuneisiin pienryhmiin harjoituksissa. Pienryhmissä myös ujoimmat ja arimmat saavat äänensä kuuluviin ja siksi pienryhmien käyttö edistää yksilön kokemusta kuulua ryhmään (Rovio et al. 2009 s. 38-39). Varsinkin yhdistymisen alkuaikoina vuoden alussa oli kuitenkin nähtävissä, että eri kaupungeista tulevat pysyttelivät omina jengeinään valmentajien sekoittamisyriyksistä huolimatta. (Tutkijan päiväkirjamerkinnot alkutalvelta)

Yhdistäminen on todennäköisesti ollut syynä siihen, että osa vantaalaisista lopetti pian yhdistymisen jälkeen. Kuuleman mukaan pidemmät matkat treeneihin ja peleihin, uusi fyysisempi treenityyli tai näiden yhdistelmä on valitettavasti pudottanut osan vantaalaisista. Jäljelle jääneiden lajista tosissaan pitävien kanssa on tapahtunut yhteen hitsautumista helsinkiläisten kanssa. Kahden paljon toisistaan poikkeavan harjoittelukulttuurin yhdistäminen yhdeksi joukkueeksi on ollut noin vuoden projekti, josta voisi tehdä ihan oman tutkimuksensa. Keskityn tässä tutkimuksessa kuitenkin tämän joukkueen yleisiin arkipäiväisiin kysymyksiin sekä motivaatioon ja tunnelmiin yleisesti pelaajien lähtökäuspungista riippumatta. (Tutkimuspäiväkirjahavainnot ja täytetyt kyselylomakkeet)

5.2 Vanhempien monet roolit

Vanhempien rooli välittyy nuorelle monella tavalla kuten hyväksyvällä asenteella liikuntaa kohtaan, rohkaisulla, sosiaalisen tuen osoittamisella, itse mallina toimimisella sekä tukemalla lasten harrastamista maksamalla harjoitusmaksuja ja kuljettamalla lasta kauempana oleviin harjoituksiin (Ahonen et al. 2008 s. 49). Tarkasteltavan joukkueen koh-

dalla heidän monet roolinsa – esimerkiksi joukkueenjohtajana, rahastonhoitajana, informaatiovastaavana, kuljettajina, pelipukujen pesijöinä, huoltajina, leirivalvojina, takarajatuomareina, kirjureina, pelitaulun pitäjinä, buffetin järjestäjinä ja kahvinkeittäjinä mainitakseni muutamia tärkeitä – ovat joukkueen toiminnan ja olemassaolon kannalta elintärkeitä.

Niitä onkin syytä jakaa tasapuolisesti huoltajien kesken, kuten Honkonen kuvailee teoksessa ”Höntsyä vai tehovalmennusta” (Honkonen & Suoranta 1999 s. 17-20). Tutkittavan joukkueen kohdalla työnjako hoituu verkossa jaettavalla ja päivitettävällä Excel-taulukolla, josta kukin käy poimimassa yhtäläisen määrän itselle sopivia tehtäviä. (Liite 2)

Koska joukkue koostuu kahden kaupungin väestä ja niin harjoituksia kuin kotipelejä on menneellä kaudella pidetty sekä PunaMustien kentällä Meilahdessa että Vantaanjoen Juoksun kentällä Vantaan Martinlaaksossa noin 15 kilometrin etäisyydellä toisistaan, on kyytirinkien toimivuus ollut välttämättömyys joukkueen toimintakyvylle. Harjoituksiin ja peleihin ehtimisestä ei kuitenkaan poikien taholta ole kuulunut valituksia. Suuri kiitos kyyditysten sujuvuudesta ja harrastuksen mahdollistamisesta kuuluukin aktiivisille vanhemmille!

6 KYSELYLOMAKKEEN TOTEUTTAMINEN

Seuraavassa kappaleessa käsitellään kyselylomakkeen luontiprosessia, sisältöä sekä sen toteuttamista ja käsittelyä alkaen aineiston keräämisestä sen prosessointiin ja analysointiin. (Hirsjärvi et al.1997 s. 189-200)

6.1 Aineiston kerääminen

Kyselyaineisto kerättiin pesäpallon ulkokaudella 2014 Helsingissä joukkueen harjoitusten, harjoituspelien tai pelianalyysi-iltojen yhteydessä valmentajien valvonnan alaisuudessa. Suurin osa kerättiin ennen harjoituksia, jolloin pelaajat olivat neutraalimmillaan fyysisen väsymyksen suhteen. Harjoitusten jälkeen tilanne ei ole yhtä otollinen: monet ovat fyysisesti väsyneitä, kuumissaan, hikisiä, nälkäisiä ja/tai janoisia, haluamassa nopeasti kotiin tai tiukalla aikataululla noutamaan tullut vanhempi on odottamassa ja vaatimassa junioria seuraavaan menoon.

Pelaajat täyttivät nelisivuisen paperimuodossa olevan kyselylomakkeen (liite 3). Myös pelaajien vanhemmalta tai huoltajalta kysyttiin suostuminen tutkijalle palautettavalla suostumuslomakkeella (liite 4).

Kahdella ensimmäisellä sivulla oli yksinkertaisia lyhyitä kysymyksiä, joista osa oli avoimia ja osa valmiiksi ehdotettuja vaihtoehtoja joista vastaaja valitsee sopivimman vaihtoehdon alleviivaamalla tai ympyröimällä. Kaksi viimeistä sivua ovat monivalintakysymyksiä, joissa esitetään väittämiä ja vastaajaa pyydetään antamaan mielipiteensä Likertin viisiasteisella skaalalla 1-5, jossa 1= täysin eri mieltä ja 5=täysin samaa mieltä (Hirsjärvi et al.1999 s. 193-196).

Aineistoa kerätessä kävi ilmi, että tutkittavien joukko kokee itsensä nimenomaan joukoksi ja käyttäytyy sen mukaisesti. Käyttäytyminen oli sen mukaista, että oli ilmiselvästi kyse jossakin määrin yhteen hitsautuneesta joukkueesta eikä yksilölajien harrastajista. Joukkueen pelaajille on luontevaa tukeutua toisiinsa ja niinpä kysymyksiin vastatessaan

useita heistä oli moneen kertaan muistutettava, että kyselyssä kartoitetaan henkilökohtaisia mielipiteitä eikä se ole ryhmässä suoritettava tehtävä. (Päiväkirjamerkinnot)

6.2 Kyselylomakkeen sisältö

Kyselylomake on kaksiosainen ja jakautuu

1. lyhyisiin yleisiin kysymyksiin: A, B, C ja D osiot
2. monivalintakysymyksiin: E, F ja G osiot

Kyselylomakkeen ensimmäisellä kahdella sivulla on lyhyitä avoimia ja yleisluontoisia kysymyksiä, joista voi alleviivata tai rengastaa sopivimman vaihtoehdon tai joissain kysymyksissä vastata lyhyesti sanallisesti. Ensimmäinen osio on jaettu neljään osaan seuraavan listan mukaisesti:

- A. Harrastusolosuhteet: 26 kysymystä
- B. Pelaajan taustavaikuttajat: 5 kysymystä
- C. Käsitys lajin imagosta ja tunnettavuudesta: 4 kysymystä
- D. Tulevaisuuden näkymiä: 9 kysymystä

Kahden viimeisen sivun monivalintakysymyksissä kartoitetaan henkilön tuntemuksia pelaajana ja joukkueen jäsenenä. Niissä esitetään väittämiä ja vastaajaa pyydetään antamaan mielipiteensä Likertin skaalalla 1-5, jossa 1= täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä. Monivalintakysymykset on jaettu seuraavaan kolmeen osaan seuraavan luokittelun mukaisesti:

- E. Tuntemukset pelaajana henkilökohtaisesti: 20 kysymystä
- F. Tuntemukset onnistumisista ja motivaatiokartoitus: 12 kysymystä
- G. Pelaaja joukkueen jäsenenä: 36 kysymystä

6.3 Aineiston käsittely ja eettiset vaatimukset

Kaiken kaikkiaan tutkijalle palautui 22 täytettyä lomaketta, joista kahdesta jäi ilmeisesti epähuomiossa osia täyttämättä. Yhdestä puuttui toiseksi viimeinen sivu ja toisesta viimeinen sivu monivalintakysymyksosiossa. Raakadataa eli primäärimateriaalia tuli siis yhteensä 86 sivua. Kato oli vähäinen, koska vain yksi pelaaja ei halunnut osallistua kyselyn täyttämiseen, johon kieltäytymiseen hänellä on luonnollisesti täysi oikeus (Hirsjärvi et al. 1997 s. 24, 189, 192).

Aloitin nimettömien kyselylomakkeiden käsittelyn numeroimalla ne satunnaisessa järjestyksessä yhdestä kahteenkymmeneenkahteen. Saadakseni kokonaiskuvan luin vastaukset läpi pinnallisella selaustekniikalla. Lajittelin ne aluksi ikäjärjestyksen mukaan ja sen jälkeen jaoin ne uudelleen kotikaupungeittain helsinkiläisiin ja vantaalaisiin. Muita selviä luokitteluja ei alkuvaiheessa tehty. (Hirsjärvi et al. 1997 s. 217)

Halusin saada näiden nuorten pelaajien tunnelmia välitetyksi johtoryhmälle ja muullekin pesäpalloväelle, minkä vuoksi pelaajia on siteerattu ahkerasti. Sitaatit on jätetty alkupe-
räiseen muotoon paitsi selvien kirjoitusvirheiden osalta. Joukkueessa on muutama pelaaja, joka ei puhu suomea äidinkielenään ja heidänkin anonymiteettisuojaansa ajatellen kaikki selvät kirjoitusvirheet on korjattu tai jätetty pois (Hirsjärvi et al. 1997 s. 28).

Muutenkin tavoitteenani on ollut, että vastaajien anonymiteetti taataan. Kommentteja ei yhdistetä tiettyyn pelaajaan tai hänen ominaisuuksiinsa. Itse vastaajat saattavat tietenkin tunnistaa omat vastauksensa tekstistä. Kuten aiemmin todettiin, ei vastauslomakkeessa kysytty nimiä eikä niitä lisätty palautusvaiheessakaan, minkä toivoin alentavan kynnystä kaikenlaisten aitojen kommenttien – vaikeidenkin sellaisten – esittämiseen.

6.4 Luotettavuus

Carlsson (1991 s. 87) toteaa, että validiteetti tavataan määritellä yksinkertaisesti sillä, vastaako mitta-instrumentin kyky mitata sitä, mitä todella halutaan mitata. Laadullisessa

tutkimuksessa mitta-instrumenttina toimii tutkija itse, minkä vuoksi olen pyrkinyt kuvaamaan myös omaa suhdettani lajiin ja joukkueeseen, jonka tunnelmia olen yrittänyt valottaa mahdollisimman tarkasti monelta näkökulmalta.

Reliabiliteettia on pyritty lisäämään triangulaatiolla, jossa kyselylomake ja tutkijan osallistuva havainnointi täydentävät toisiaan, ja löytävät mahdolliset epätasmaavuudet. Olen myös kyseenalaistanut havaintojani joukkueen aikuisten kanssa. Laadullisessa tutkimuksessa on voitava kriittisesti analysoida myös tutkijan omaa roolia ja havaintojen subjektiivisuutta (Carlsson 1991 s. 102). Tasapainottamaan tutkijan havaintojen mahdollista subjektiivista näkökulmaa on käyty ja käydään säännöllistä ja edelleen jatkuvaa keskustelua joukkueesta lähinnä kahden muun valmentajan ja joukkueen johtajan kanssa, sekä lisäksi vähemmässä määrin myös useimpien poikien vanhempien ja muiden aktiivisten seuratoimijoiden kanssa.

Lisäksi kyselylomaketta on pohdittu ja työstetty yhteistyössä D-poikien joukkueenjohtajan kanssa. Kysely testattiin saman ikäisellä nuorella kuin pelaajat, ja hänen mielestä se oli ymmärrettävä.

Myös tutkimusympäristö vaikuttaa tulosten luotettavuuteen. Ympäristö oli aidoimmillaan ja luonnollisimmillaan juuri kentällä ja normaaleissa harjoitteluolosuhteissa. Joukkueen normaaleihin toimintoihin liitettynä se minimoi lomakkeiden täyttämisen aiheutuvan häiriön ja siihen kuluvan ajan. Näin ei myöskään tarvinnut murehtia poikkeavista oloista mahdollisesti aiheutuvia vääristymiä. (Carlsson 1991 s. 43)

Osa kysymyksistä monivalintaosiossa on tarkoituksella kahteen kertaan lähes samanmuotoisena, jotta voidaan kontrolloida onko vastaajan hereillä oloa ja sitä onko henkilö todella vastannut ajatuksella kuhunkin kysymykseen. Tämä kontrolli hälyttäisi tutkijanhälytyskellot, jos samankaltaisiin kysymyksiin vastattaisiin eri tavalla. Toinen hälyttävä piirre olisi jos jokin vastaaja olisi valinnut automaattisesti esimerkiksi aina tietyn numeron kuten keskivälin kolmosen.

7 KYSELYLOMAKKEEN TULOKSET

Kyselylomakkeen tulosten läpikäynti esitetään kahdella eri tavalla. Vastaukset kahden ensimmäisen sivun yksinkertaisiin lyhyisiin kysymyksiin esitetään kirjallisena yhteenvedona. Numero suluissa ilmaisee montako samaa tai hyvin samantapaista vastausta löytyi vastauslomakkeista. Otsikointia on luettavuuden takia kopioitu kyselylomakkeesta.

Vastaukset yleiskyselyosion lyhyisiin kysymyksiin esitetään kirjallisena yhteenvedona, jonka jälkeen tarvittaessa on kirjoittajan harkinnan mukaan ajoittain lisätty kommentointia. Avoimista kysymyksistä siteerataan vastauksia ilman, että henkilöllisyys kohdentuisi tiettyyn pelaajaan. Kappaleen seitsemän otsikot on juonnettu lomakkeen kysymyksistä. Alkuosan yleiskysymyksethän jaettiin neljään osaan seuraavan listan mukaisesti:

- A. Harrastusolosuhteet
- B. Pelaajan taustavaikuttajat
- C. Käsitys lajin imagosta ja tunnettavuudesta
- D. Tulevaisuuden näkymiä

7.1 A. Harjoitusolosuhteet

Seuraavaksi esitetään yhteenvedo pelaajien mielipiteistä pesäpallon pelaamisesta ja harjoitusolosuhteita koskien.

7.1.1 Tärkein syy pelata pesäpalloa

Ensimmäiset kaksi kysymystä kartoittivat perustavanlaatuisia syitä, miksi pelaaja harrastaa pesäpalloa. Suurin osa mainitsi syyksi *koska se on kivaa* (8 mainintaa) *se on tosi kivaa*, *hauskaa* (6 mainintaa) *se koska se on hauskaa* tai *koska se on hupaisaa*.

Muutama tunnusti rakkautensa lajiin; rakastan tai tykkään lajista (2 mainintaa) *mä tykkään pesiksestä* tai *koska rakastan sitä*.

Kolmeen pelaajaan vetosi urheilu ja treenaaminen sinänsä: *urheiluu*, ja se *että saa hyvää kesätreeniä ja on hauskaa*, ja *että haluan menestyä urheilu-uralla*. Yksi vastaaja oli mukana kilpailullisuuden takia kun taas eräs toinen vastaaja vain ajanvietteen vuoksi: *vaa et ois tekemist*.

7.1.2 Miksi pesis on kivaa

Vastaukset toisessa kysymyksessä menivät hieman ristiin ensimmäisen kysymyksen kanssa, ja muutama oli samoilla linjoilla kuin ensimmäisessä kysymyksessä. Osa toisti kysymystä: *se on kivaa (2)* tai totesi että *se vaan on (2)*. Hauskaa tai kivaa sai viisi mainintaa. Kavereiden roolin mainitsi tässäkin kysymyksessä kolme: *siinä on kavereita*, ja *koska rakastan sitä ja kaverit*.

Moni nosti esiin pelin älyllisen puolen (4 mainintaa) *Se on älylaji*. Muutama mainitsi lajin monipuolisuuden (3). *Se on monipuolista ja siinä tapahtuu paljon*. Myös pelin erilaisuutta nostettiin esille (2): *Aika erilainen laji*.

Aika erityinen laji, ja ei oo ihan samanlainen jalkapalloon verrattuna.

Onnistuminen ja haasteellisuus koettiin myös tärkeinä: *kun onnistuu ja siinä taitojaan voi aina parantaa*. Muutama piti lyöntejä hauskimpana (3 mainintaa) *voi lyödä ja ottaa kiinni*. Yhden mielestä pesis on kivaa, koska *se on joukkuepeli* ja erään vastaajan mielestä yksinkertaisesti siksi, *koska se on urheiluu*.

7.1.3 Lajin pariin päätyminen

Tietoa pesäpallosta saatiin eniten netistä (6 mainintaa), joista yksi oli hakenut tietoa Googlen kautta. Kolmen liittymisestä on ilmeisesti niin kauan etteivät he enää muista, miten ensimmäistä kertaa saivat tiedon: *en muista* tai *jostain*.

Kaverilta (2) tai seurakaverilta (2) *säbäkaverilta* (sähly) tieto tuli kahdelle samoin kuin seura-aktiiveilta (2). Kaksi pelaajaa saa kiittää äitiään harrastuksensa löytämisestä *mutsilta* ja *äiti löys*. Tietoa saatiin myös pesiskoulusta ja tavallisen koulun kautta informaatio välittyi kahdelle joukkueen pelaajalle: *ukki tuli kouluun puhumaan*.

Milloin liityit pesisseuraan?

Joukkueen pelaajilla oli parhaimmillaan jo viisivuotinen pesisura takanaan (4 pelaajaa) *menin 2009 pesiskouluun ja 5 v sitten, miten en muista*. Neljä vuotta seuratoiminnassa oli ollut tutkittavasta joukosta kaksi. Kolme vuotta mukana olleita oli kolme *noin 3v sitten kesäpesiksessä*. Saman verran liittyi 2,5 vuotta sitten *n 2,5 vuotta sitten VJJ:n ekat harkat*. Kaksi vuotta sitten mukaan tuli neljä *2 kesää sitten ekoissa harkoissa*. Kaksi vuotta sitten *PuMun tenavoihin*. Lyhimmät pelaajanurat tutkittavilla (2) olivat noin vuoden tai sen alle *syksyllä 2013*. Muutama ei muistanut milloin liittyi pesäpalloseuraan, mutta kylläkin *ta- van kaverin kautta, löysin netistä, tulin treeneihin, ja jopa: menin suoraan peliin*.

Kuinka kauan pelannut olet pelannut?

Kysyttäessä pelaajavuosia numerollisesti oli jakauma seuraava: Puolet pelaajista oli ollut mukana 1–3 vuotta ja seitsemällä oli lajista kokemusta 3–5 vuotta. Kaksi pelaajaa on ollut mukana noin vuoden ja kaksi vasta kuukausia. Tarkasteltaessa peliuran pituutta ja pesis-seuraan liittymiskysymystä huomataan, että kukaan ei siis ole lopettanut ja jatkanut tauon jälkeen uudestaan.

Missä seurajoukkueissa olet pelannut?

Luonnollisesti kaikki kyselyyn vastanneet pelaajat mainitsivat PunaMustat seurakseen. Kuusi vastanneista oli pelannut myös VJJ:ssä.

Missä muualla olet pelannut?

Pelaajat olivat pelanneet pesistä seurajoukkueen ulkopuolella seuraavasti. Pesisleirikoke-mus on melkein puolella joukkueesta (9). Lisäksi jokunen oli pelannut lomapaikassa (3). Yksi mainitsi pelanneensa Pohjanmaalla. Eräs pelaaja muisti mainita pelanneensa Mei-kussa eli Meilahdessa PuMun kotikentällä, ilmeisesti seuratoiminnan ulkopuolella. Mai-nittakoon tässä yhteydessä, että monet muutkin joukkueen pelaajista käyttävät kenttää vapaa-aikanaan, mutta jättivät asian kirjoittamatta (päiväkirjamerkinnet). Yhdellä pelaajista oli kokemusta pesiksestä myös iltapäiväkerhossa. Suurin osa (19) oli pelannut kou-lussa.

7.1.4 Kulkeminen harjoituksiin

Kysymykseen ”miten tulit näihin harjoituksiin” vastasi suurin osa julkisilla (10), oman perheen autolla (5). Kimppakyyti on ollut tärkeä kuljetusmuoto joukkueen yhdistymisen jälkeen ja johtuen Helsingin ja Vantaan maantieteellisestä laajuudesta, kyselylomakepäivänä treeneihin oli tullut kimppakyydillä kolme. Neljä poikaa pyöräili, kaksi tuli mopoillaan ja kaksi jalan.

Yleensä treeneihin tullaan julkisilla (8) perheen omalla autolla (6) tai pyörällä (4). Kimppakyydillä kulkee yleensä kolme, mopolla kaksi ja jalan yksi. Julkisista ylivoimaisesti eniten käytetty on bussi (15) ja kakkosena raitiovaunu (7). Kaksi käyttää säännöllisesti matkoissaan junaa ja toiset kaksi metroa. Yksi ilmoitti tulevansa bussin lisäksi tankilla.

Helppo ehtiä harjoituksiin ja peleihin

Yleisesti poikien mielestä on helppo (17) tai ok (4) ehtiä harjoituksiin. Vain yhdellä on vaikeuksia ehtiä muiden menojen takia. Tilanne oli samansuuntainen ajoissa peleihin ehtimisen kohdalla; vain kahden kohdalla tilanne putosi vaihtoehdosta ”helppo” vaihtoehtoon ”ok”.

7.1.5 Harrastuksen puitteet ja sisältö

Kysyttäessä mielipidettä harjoitusmääristä oli niitä suurimman osan (13) mielestä sopivasti. Kuuden innokkaan mielestä niitä järjestetään liian harvoin ja yksi pelaaja oli harrmissaan siitä, että hän itse ehtii niihin liian harvoin vaikka mielestään niitä yleisesti ottaen on tarpeeksi. Kahden mielestä harjoituksia on liian usein. Pelejä oli vieläkin suuremman osan (16) mielestä sopiva määrä. Kuuden mielestä niitä saisi olla useamminkin. Kenenkään mielestä pelejä ei ollut liikaa.

Kenttätilanne kotikunnassa

Se, miten pelaajat kokevat kenttätilanteen kotikunnassaan tarkastellaan Helsingin ja Vantaan kohdalla erikseen. Vastaushetkellä 22 vastaajasta oli kirjoilla 15 Helsingissä ja kuusi Vantaalla ja yksi Espoossa. Helsingiläisistä kahdeksan piti kenttätilannetta hyvänä, viisi ok:na ja kaksi huonona. Vantaalaisilla neljä piti tilannetta hyvänä, yksi ok:na ja yhden mielestä se on huono maksullisuuden vuoksi. Espoossa kenttätilanne koettiin hyväksi.

Pesisharrastuksen kalleus ja välineiden hankinta kotikunnassa

Kysyttäessä pelin kalleutta oli pelaajien mielestä kaikilla paikkakunnilla *sopivan hintaista* tai *halpaa* (5 mainintaa helsinkiläisiltä). Sen sijaan välineiden hankinnan moni koki pääkaupunkiseudulla olevan työlästä. Kolmen mielestä se oli hankalaa, ja vain kuuden mielestä helppoa. Loput asettuvat keskivälille ok.

7.1.6 Muiden harrastusten yhdistäminen pesäpalloon

Eniten mainintoja kyselylomakkeissa saivat *musiikki* (4) ja *partio* (3). Musiikin saralla joukkue voisi vaikka konsertoida: eniten oli kitaransoittajia (2) mutta löytyipä joukkueesta myös vapaasäestäjä ja basson soittaja. Oletettavaa oli, että muitakin pallolajeja harrastettaisiin ja niin oli tilanne myös tässä joukkueessa: tavanomaiset lajit *koripallo*, *tennis* ja *jääkiekko* olivat edustettuina. Lisäksi harrastettiin *shakkia* ja *taidetta*.

Ehkä yllättävän suurella osalla, jopa kolmellatoista eli reilulla puolella ei ole muita harrastuksia pesäpallon lisäksi. Suuri osa pelaajista, joilla oli muitakin harrastuksia, koki pesäpallon yhdistämisen muihin harrastuksiin onnistuvan *hyvin* (3 mainintaa) tai *ok* (4 vastausta). Vain yksi musiikkiharrastus oli koettu yhdistyvän huonosti pesiksen kanssa sekä yksi joukkuepeliharrastus oli merkattu ok:n ja huonon välimaastoon.

Kenelläkään ei ollut pulaa jaksamisesta harrastusten ristipaineessa, sen sijaan harrastuksista nähtiin olevan myös hyötyä toisilleen (2 tätä mieltä). *Tennis tukee pallosilmää* ja yhtä moni näki toisinpäin pesäpalloharrastuksen tukevan muita harrastuksia esimerkiksi *jääkiekkomaalivahdin kuntoa ja räpyläkättä*. Seitsemän vastaajaa ei kokenut hyötyjä eikä etenäkään musiikkiharrastusten koettu tukevan pesistä.

7.1.7 Oman edistymisen arvioiminen

Seuraavassa kohdassa pelaajia pyydettiin arvioimaan omaa kehittymistään asteikolla 1-5 lajitaidoissa, fyysisessä kunnossa ja taktisessa ajattelussa. Useimmat antoivat numeerisen arvon, jotkut vain kirjallisen kirjoittivat arvion kuten *hyvä, hyvin, melko hyvin* tai *ok* tai *todella hyvin* ja muutama perusteli antamansa numerot sanallisesti esimerkiksi seuraavasti:

3-4, koska olen mielestäni hyvässä kunnossa.

3, koska olen pelannut ennenkin mutta se vaatii aikaa päästä muiden tasolle

5, olen edistynyt viimeisen vuoden aikana hyvin

2, koska vaatii aikaa oppia taktiikoita.

Keskiarvo annetuista numeroista oli lajitaidoissa 3,30. Fyysisen kunnan arvioinnissa keskiarvo oli 3,19 ja taktisessa ajattelussa 3,15. Muutamaa viitosta ja kakkosta lukuun ottamatta kussakin kohdassa, antoi suurin osa arvosanakseen kolmosen ja nelosen väliltä. Tarkempi raakadata ja laskelmat kertovat myös, että kukaan ei antanut itselleen ykköstä tai sitä huonompaa arvosanaa missään näistä kolmessa kohdassa. (Liite 5)

7.2 B. Pelaajien taustavaikuttajat

Kysymykseen ”seuraatko muiden pelejä” vastattiin vaihtelevasti. Runsaat puolet (12) lomakkeen täyttäneistä kertoi käyvänsä katsomassa aikuisten otteluita, tosin muutama vain *satunnaisesti* (1), *joskus* (1), *harvoin* (1).

Neljä käy säännöllisesti katsomassa muiden junioreiden pelejä. TV:stä pelejä katsoo kuusi eli usealla on saatavilla maksullinen kanavapaketti, jonka kautta näkee kaupallisen kanavan, joka näyttää myös pesäpalloa. Neljä katsoo matseja netistä.

7.2.1 Lähipiirin aktiivisuus lajin parissa

Tällä kyselyllä kartoitettiin myös missä määrin pelaajien lähipiiriläiset toimivat lajin parissa. Neljän veli ja yhden sisko pelaa tai on pelannut pesistä. Kolmella toinen vanhempi

ja kuudella muu sukulainen on pitänyt pelipaitaa päällään. Viidellä oli muu kuin joukkueeseen kuuluva pesäpalloileva ystävä. Kuudella ei ollut ketään muuta pesäpalloilijaa lähipiirissä.

7.2.2 Tietoisuus muiden seurojen pelaajista

Kysyttäessä ”mistä muista seuroista tunnet pelaajia”, oli suosituin vastaus: *en mistään* (8), tarkennettuna esimerkiksi: *ei muista seuroista kuin PuMusta*. Tai kysymys koettiin tylsäksi: *ei kiinnost*.

Vantaanjoen Juoksusta (VJJ) oli tuttuja neljällä samoin kuin *Päiväkummun Pesiksestä*. *Espoolaisia* tunsi kolme samoin kuin *Hämeenlinnan Paukusta*. Toisesta helsinkiläisseurasta *Roihuvuoren Roihusta* tuttuja oli vain kahdella, ja yhtä monta merkintää sai *Hyvinkään Tahko*. Yksi tunsi pelaajia Pohjanmaalta ja yksi vastaaja *vaikka mistä*.

7.2.3 Esikuvia – onko heitä?

Pesisidolia kysyttäessä kävi ilmi yksi tutkielman mielenkiintoisimmista havainnoista. Tällä joukkueella niitä ei ole kovin paljon: yleisin vastaus olikin: *ei ole* tai kohta jätettiin tyhjäksi (7). Idoleita ei ollut löydettävissä myöskään lähialueella, koska kakkoseksi tuli kaukainen *Sotkamon Jymy* (5). Saman seuran huippulukkari *Toni Kohonen* oli ainoa miesten pääsarjassa pelaava, joka mainittiin nimeltä (1). Toinen seura *Hyvinkään Tahko* sai yhden maininnan. Loput maininnat menivät tutkittavan joukkueen omille pelaajille (6).

7.2.4 Hyvämaineisen seuran ominaisuudet

Hyvämaineisena seurana pidettiin PuMua (4) ja SoJya eli Sotkamon Jymyä (3). Viidellä ei ollut mielipidettä asiasta *emt* (en mä tiedä) tai *en jaksa miettiä*. Muut kuvailivat hyvämaineista seuraa seuraavin sanakääntein: *hyvä seura, kannustavainen, no hauska ja jaksava, joka pelaa yhdessä, hyvä henki*.

7.3 C. Lajin imago ja tunnettavuus pääkaupunkiseudulla

C-osiossa pyrittiin selvittämään pelaajien mielikuvia lajin imagosta ja markkinoinnista.

7.3.1 Millaisia käsityksiä tovereillasi on pesiksestä?

Kysymykseen tuli eniten positiivisia vastauksia (9): *hauskaa, heistä se on hauskaa, hyviä, oikein hyviä, ihan hyvä, mukava, ihan ok, parasta, positiivinen käsitys.*

Muutama oli poikkeavalla linjalla: *vaikeaa sekä se on heidän mielestään outo laji.*

7.3.2 Onko koulussasi markkinoitu pesistä?

Noin puolen joukkueen kouluissa oli markkinoitu pesistä (13). Yksi tosin oli laskenut tunneilla pelaamisen markkinoinniksi (*pelataan*). Muita tarkennuksia olivat *vähän* (1), *en muista mitään* (1) ja *lappu seinällä* (1). Kymmenen koulussa ei ole käyty lajia markkinoimassa ja yksi jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

7.3.3 Mikä asema pesiksellä on Helsingissä?

Kysyttäessä mikä asema pesiksellä on Helsingissä tuli karkeaa palautetta lajin edistäjille. Seitsemän eli noin kolmasosan mielestä pesiksen asema on *huono. Aika huono, vähä heikko ja käytännössä landelaji, koulupesistä* olivat samoilla linjoilla. Kaksi *emt* vastausta ja kolme tyhjää puhuvat omaa viestiään, samoin kuin *ei kiinnosta*. Positiivisia näkemyksiä löytyi kuusi: *ok* (3), *tosi hyvä* (1), *hyvä* (1), *ihan hyvä* (1) ja *kohtalainen* (1).

7.3.4 Millaisia ihmistyyppiä pesiksen pelaajat ovat?

Omaa tyyppiänsä eli pesäpallon pelaajia he arvioivat huomattavasti positiivisemmin (14 mainintaa). Pesiksen pelaajia kuvattiin seuraavin adjektiivein: *Järkeviä, hyviä* (4), *parhaita, he ovat hauskoja ja he auttavat kokemattomia, kivoja ihmisiä, rentoja, ystävällisiä ja mukavia, hienoja.* Neljän mielestä *normaaleja, ok* (2), *perus.*

Kahden mielestä pesiksen pelaajat ovat *hyviä ja vähä ym* eli ylimielisiä, jonka jälkeen sulkuihin oli laitettu erään pelaajan lempinimi. Yksi kirjoitti *ei ne tiedä...* ja neljä eivät vain itse tienneet (*emt*) ja saman verran jätti vastaamatta. Originaalein kommentti lienee *aika jaksavia*.

7.4 D. Tulevaisuuden näkymiä

Sanallisen kyselyn viimeinen osio yrittää kartoittaa junioreiden tulevaisuudennäkymiä.

7.4.1 Mitä toivot oppivasi seuraavan vuoden aikana?

Eniten oppimista seuraavan vuoden aikana toivottiin lyönneissä ja lajitaidoissa (7 mainintaa kullekin). *lajitaitoja, pelitaitoo, pesäpalloa lisää*. Lyönneistä kaksi toivoi oppivansa *pystärin* eli pystymailalyönnin ja yksi halusi lisää *lyöntivoimaa*. Suosittu vastaus oli myös *kaikkea* (5) tai *kaikkea kivaa*. Heitto oli mainittu neljästi. *No melkei kaikkee no eniten heittoa*. Yksi toivoi kehittyvänsä kiinniotossa ja taktiikoissa: *pesistaktiikoita, hyvän lyöntitekniikan ja parempaa koppausta*.

7.4.2 Suosituimmat harjoitukset

Ryhmän mielestä lyöntiharjoitukset (9 mainintaa) ovat suosituimpia. *lyömis-, heitto lyödään paljon, lyöntiharkoista*. Tilanteiden harjoittelemisesta piti eniten 4 henkilöä, *kenttään lyöminen, tilanneharjoitukset, pelitilanteista*. Yhtä moni kelpuutti perustreenit: *normaaleista treeneistä* (4) *normi, kaikki käy, perustreenejä*. Toisaalta yhtä moni ei osannut valita tiettyä vaan jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

Monipuolisuus mainittiin kahdesti. *Heittely ja ulkopelitaktiikka* kumpikin saivat yhden maininnan. Yksi piti eniten *ulkoilmatreeneistä*, siis verrattuna sisätreeneihin.

7.4.3 Millaisista harjoituksista pidät vähiten?

Yleisin vastausvaihtoehto oli *emt* (9). Tämä saattaa tarkoittaa myös että *kaikki käy*.

Juoksuharjoituksista piti vähiten viisi pelaajaa *pelkkää juoksua, lihaskuntoharjoituksista* neljä. Sisällä pidettävistä eli talvikauden treeneistä sisätiloissa ovat kahden pelaajan epäsuosiossa: *sisä- tai sisätreeneist*. Myös seuraavat vastaukset löytyivät kyselylomakkeista, yksi kutakin: *yksipuoliset, huonoista harjoituksista, heittoharkoista, (peli)tilanne*.

7.4.4 Millaisia harjoituksia toivot enemmän?

Aiempien kysymysten mukaisesti enemmän toivottiin lyöntiä (6). Pelitilannetta toivoi kolme pelaajaa: *pelitreenejä, pelitilanne, ulkopelitaktiikka*. Yhtä paljon toivottiin monipuolisia harjoituksia: *perustreenejä tai monipuolisuutta tai laajoja*.

Ulkotiloissa ja kaikkia saivat kaksi mainintaa kumpikin. Lisäksi toivottiin *kuntoharjoituksia ja höntsätreenei sekä venyttelyä*. Kaksi ei tiennyt mitä vastata ja kaksi jätti vastaa-matta.

7.4.5 Millaisia harjoituksia toivot vähemmän?

Eniten mainintoja sai tuttuun tapaan *emt* (10) seuraavaksi eniten *ei mitään vähemmän* (4) tai samansuuntainen *kaikki käy*. *Juoksua* vähentäisi kolme. Lisäksi seuraavat mainittiin kukin kertaalleen: *lyhyitä, rasittavia harjoituksia, kunto, normi, heitto, sisä tai tilanne-*.

7.5 Jatkaminen lajin parissa

Lopuksi kysyttiin pelaajien aikomuksia pesäpallon suhteen tulevaisuudessa sekä pyydettiin lähettämään terveisiä seurajohdolle.

7.5.1 Joukkueessa viihtyminen

Joukkueen kannalta myönteisesti kaikki vahvistivat viihtyvänsä joukkueessa. Muuten heitä tuskin olisi näkynyt lomakkeitakaan täyttelemässä. Pääasiallisina syinä mainittiin joukkuehenki (6): *meil on paras jengi, joukkuehenki on hyvä ja kaverit (5), on hyviä kaveriteita, koska joukkueessa on kivoja tyyppejä sekä siellä on kivoja ihmisiä*.

Kolmantena mainittiin yksinkertaisesti, että on yleisesti *kivaa* (3), *pesis on kivaa siellä on kivaa*. Lisäksi tällaisia tunteja oli kirjoitettu papereihin: *on hyviä pelaajia, ei ole kiusaamista, PuMu*. Maininnan sai myös *Jaakko*, joka on joukkueen kahden pelaajan nimi. Vain yksi vastaaja jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

7.5.2 Oletko mukana 3 / 5 / 10 vuoden kuluttua?

Myös sitoutuneisuus lajiin vaikuttaa olevan hyvällä tolalla. Yhteensä kahdeksantoista aikoo jatkaa harrastustaan vähintään kolmen vuoden ajan. Vastaukset jakautuivat seuraavasti: 3 vuotta (8), 5 vuotta (6), kymmenen vuotta (4). Yksi arveli, ettei ole mukana 10 vuoden kuluttua. Kaksi vastasi *en tiedä* ja yksi jätti tilan tyhjäksi. Yhdeksän myönteisesti vastanneista lisäksi kirjoitti paperiin lyhyen myönteisen kantansa vahvistuksen: *Oon, joo, olen, kyllä*.

Missä roolissa?

Nämä kaksikymmentä lajin parissa jatkavaa näkevät itsensä tulevaisuudessa seuraavissa rooleissa: *pelaaja* (19), *tuomari* (7), *valmentaja* (2) ja *taulumies* (1).

7.5.3 Mitä odotuksia tai toiveita sinulla on seuralta?

Kymmenen mielestä menestys, kehitys tai hyvä taso olivat toiveissa tai odotuksissa. *hyvää peliä, menestyisi, menestystä* (2), sekä *että pärjää tai kehittymistä*.

Muutama vetosi joukkueiden tasoon, mutta epäselväksi jäi oliko toiveen kohteena oma vai esimerkiksi miesten edustusjoukkue. Näitä kommentteja olivat muun muassa *Tasokas joukkue* ja *superii*. Yksi spesifioi toiveen omakohtaisena: *haluaisin päästä superpesikseen*.

Lähes yhtä suuri joukko jätti tilaisuuden käyttämättä (5), ei joko tiennyt (3) tai ei ollut mitään odotuksia tai toiveita seuran taholta (2). *ei mitään*, tai *ei oo, se* (nykytilanne) *on hyvä* sekä *jatkaa samaan malliin*.

Kolmen toiveet koskivat junioritoiminnan kehittämistä: *D-joukkue, lisää juniorijoukkueita* sekä toive, joka saattaa liittyä enemmänkin henkilökohtaiseen tilanteeseen: *ettei tarvitsisi lopettaa tämän kauden jälkeen*.

7.6 Monivalintakysymysten tulokset

Kahden viimeisen sivun monivalintakysymyksissä kartoitettiin henkilön tuntemuksia pelaajana ja joukkueen jäsenenä. Näiden väittämäkysymysten osalta, joissa esitetään väittämiä ja vastaajaa pyydetään antamaan mielipiteensä skaalalla 1-5, pyrin esittämään keskiarvoja ja löytämään ja raportoimaan mahdollisia ääriarvoja tai muuta yllättävää esiintymää. Monivalintakysymyksethän jaettiin seuraavasti:

- E. Tuntemukset pelaajana henkilökohtaisesti
- F. Tuntemukset onnistumisista ja motivaatiokartoitus
- G. Pelaaja joukkueen jäsenenä

Monivalintaosion ensimmäinen osa E koostui 20 kysymyksestä, jossa kartoitettiin henkilökohtaista suhtautumista harjoitteluun kuten otteluiden ja harjoittelun pohtimista jälkikäteen, välineiden huoltoa ja riittävän unen saantia.

PuMun juniorit olivat kokonaisuudessaan aika hyvinvoivia, mikäli seuraaviin vastauksiin on uskominen. Pulaa ajasta koki vain kuusi, joista yksi tarkensi *vähän*. Eräs vastaaja halusi tarkentaa, että muille harrastuksille ei tahdo riittää aikaa, koska *pesäpallo vie suuren osan ajastani*. Fyysisen aktiivisuuden yleissuositukset 7–18-vuotiaille eli 1–2 tuntia liikuntaa päivässä ja vähintään 3 kertaa viikossa lihaskuntaa, liikkuvuutta ja luiden terveyttä edistävää liikuntaa, ylittyvät reippaasti varsinkin kesän aktiivisimpina kuukausina (Ahonen et al. 2008, s. 18, 22), jolloin on saattanut ilmetä ajoittaista ylikuormitusta.

Monivalintaosion toisessa osassa kartoitettiin onnistumisen tunteita ja motivaatiota lajin parissa. Aivan kuten avoimissa kysymyksissä vaihtelivat motivaation syyt muiden voittamista ja kilpailullisuudesta oman itsensä ylittämiseen. Ylipäätään onnistumista koettiin monessakin asiassa ja luottamus omaan itseen oli hyvällä tasolla. Kysyttäessä omista heikkouksista oli yhdessä lomakkeessa lisätty skaalaa kymmeneen, valittu kymmenen eli suurin mahdollinen ja lisäksi laitettu kysymysmerkkejä tämän kysymyksen ympärille.

Monivalintaosion viimeisessä osassa kartoitettiin pelaajien kokemusta osana joukkuetta. Joukkueessa vaikuttaa olevan hyvä henki eikä siinä vastaajien mukaan esiinny kiusaamista. Poikien kesken esiintyy kylläkin todennäköisesti hyväntahtoista kiusoittelua niin luonnossa kuin paperilla kyselylomakkeiden vastauksissa. Aivan kuten havainnoissa kentällä, oli muutamissa vastauslomakkeissa jossain määrin aistittavissa epävarmuutta rooleista. Ilmeni epäilyjä siitä, kokeeko pelaaja olevansa taidollisesti tarpeeksi hyvä ollakseen mukana joukkueessa (Kyselylomakkeet, päiväkirjamerkinnot).

Vaikka joukkueen hengestä ei kyselylomakkeissa valitettukaan, oli kauden aikana kuitenkin huomattavissa, että varsinkin uudempien joukkueen pelaajien joukkueeseen sisäänpääsy ei tapahdu hetkessä eikä automaattisesti. Kentällä oli jossain määrin aistittavissa epävarmuutta rooleista ja joukkueeseen mukaan kelpaamisesta (Tutkijan päiväkirjamerkinnot). Vaikka uusien pelaajien mukaantulo kesken kauden onkin valmentajille haasteellista, olisi kaikkien osapuolien etu, jos vähemmän kokeneiden sulautumista joukkueeseen voitaisiin helpottaa kaikin mahdollisin, kullekin yksilölle sopivin, keinoin (Phillip & Wilkerson 1990 s. 4-5).

Vaaditaan luovaa ratkaisukykyä, koska kaikille olisi hyvä saada peliaikaa, mutta uusien pelaajien taitotaso saattaa olla huomattavasti alempi kuin edistyneempien. Myös motorisissa perustaidoissa on eroja riippuen muun muassa perimästä, toistojen ja harjoittelun määrästä sekä liikunnan harrastamisesta urheiluseuroissa (Ahonen et al.2008 s. 62-63). Uuteen tasoltaan sopivampaan joukkueeseen ei taas välttämättä nykyisellään riitä pelaajia eikä uusia joukkueitakaan synny yhdessä yössä. (Päiväkirjamerkinnot kesältä ja keskustelut vanhempien kanssa)

8 KESKUSTELUA JA POHDINTAA

Tässä kappaleessa tarkastellaan sekä saatuja tuloksia että käytettyjä metodeja kriittisesti. Tuloseskustelussa kuvaillaan tulosten vahvuudet ja heikkoudet ja metodikeskustelussa pohditaan valittujen metodien etuja ja haittoja sekä ennen kaikkea niiden toimivuutta käytännössä.

8.1 Pohdintaa tuloksista

Koska lomakkeita ei ollut paria kymmentä enempää, on yhteen vedettyjä tuloksia suhteellisen helppo analysoida ja tulkita saman tien (Carlsson 1990 s. 172). Seuraavassa nostetaan esiin tuloksista tärkeimpiä ja kommentoidaan esiin nousseita ilmiöitä taustoituksen valossa.

8.1.1 Muutoksia lajien harrastamisessa ja pihapelien kato

Vaikka suurin osa (19) oli pelannut pesäpalloa koulussa, ei siis kuitenkaan jokainen ollut. Koeryhmä on liian pieni jotta sen tulokset olisivat yleisesti päteviä muuhun yhteiskuntaan mutta löydös voi olla sinänsä huolestuttava. Se viittaisi siihen, että pääkaupunkiseudulla asuva lapsi ei ehkä saakaan minkäänlaista opetusta kansallisesti pesäpallossa kahtentoista ikävuoteen mennessä. Ainakaan sitä ei voi enää automaattisesti pitää itsestään selvänä asiana.

Asiaan vaikuttava tekijä on yhteiskunnassamme tapahtunut suuri muutos liittyen kaikenlaisten pihapelien vähenemiseen aiempaan verrattuna. Pihalla omaa lajiaan pesäpalloa oli pelannut kahdestakymmenestä kahdesta tutkimusaineiston pääkaupunkiseutulaisesta pesäpalloharrastajasta vain yksi eli noin viisi prosenttia! Toisaalta Tähtisen tutkimus kaupunkilaisperheiden liikunnasta pohtii aiheita ja tulee johtopäätökseen, että kaupunkimiljöö pikemminkin luo uusia mahdollisuuksia harrastamiseen. Paljon riippuu kaupungin alueiden rakentamisesta ja infrastruktuurista sekä urheilupaikkojen hinnoittelupolitiikasta, mutta kaupunkimaista elämäntapaa ja ympäristöä ei voi tulkita yksinomaan kielteiseksi lasten kasvun ja elämän kannalta (Tähtinen et al, 2007). Esimerkiksi Meilahden

pesäpallokentän ohessa on myös vapaassa käytössä olevia koripallokenttiä sekä muita kuntoilulaitteita.

8.1.2 Pesiksen harrastamisen puitteista pääkaupunkiseudulla

Harrastamisen hinnasta ja välineiden hankkimisesta kirjoittajan oma kokemus on, että kunnollisia pesisvälineitä löytyy vain todella harvasta pääkaupunkiseudun urheiluliikkeestä. PunaMustissa pelaajien jäsenmaksu on 30 euroa vuodessa ja kausimaksu D-junioireilta on ollut noin 250 euroa vuodessa. Tätä voisi enemmänkin mainostaa nykyajan Suomessa, jossa tuore opetusministeriön julkaisema raportti ”Drop out of throw out?” on herännyt yleistä keskustelua lasten harrastusten kohtuuttomasta hinnannoususta (Puronaho, 2014).

Pojat ilmaisivat jossain määrin huolestuneisuutta koskien lajin tulevaisuutta yleisesti sekä erityisesti juniorijoukkueiden tilannetta seurassa. Olisikin ensiarvoisen tärkeää huolehtia siitä, että nuorilla pesäpalloilijoilla on tiedossa tuleviksi vuosiksi tarpeeksi valmentajia, joukkueita ja monipuolisia treenejä. Monipuolisuus liikunnassa parantaa sitä paitsi motorisia perustaitoja ja ehkäisee drop out -ilmiötä (Kalaja 2012 s. 14-15). Uusien pelaajien tuleminen mukaan toimintaan ja joukkueisiin olisi tehtävä nykyistäkin helpommaksi ja siirtyminen pesiskoulusta sarjapelejä pelaavaan joukkueeseen mahdollisimman automaattiseksi.

8.1.3 Muiden harrastusten ja lähipiirin vaikutuksista

Muita harrastuksia koskevissa kysymyksissä musiikin harrastajien osuus oli ehkä yllättävänkin suuri ja näiden harrastusten välisiä mahdollisia hyötyjä olisi mielenkiintoista tutkia tarkemminkin. Tosin kaikki pallolajienkaan harrastajat eivät nähneet lajien hyödyttävän toisiaan, vaikka motoristen taitojen siirtovaikutus on hyvin dokumentoitua kirjallisuudenkin valossa (esim. Kalaja 2012 s. 14-15).

Kuten monissa tutkimuksissa on todettu, aktivoivat vanhempien sekä sisarusten malli ja innostus liikuntaan myös lasta ja vaikuttavat liikuntaan liittyvien asenteiden syntymiseen (esim. Liikkujaksi – innosta vähän liikkuvat onnistumaan, s. 9). Myös kaveripiirin aktiivisuus ja tuki vaikuttavat myönteisesti nuorten liikunta-aktiivisuuteen. (Ahonen et al. 2008 s. 49).

Oli hienoa huomata, että pelaajat eivät hämmentyneet pyynnöstä arvioida itse itseään eivätkä ilmeisesti pitäneet tehtävää erityisen hankalana. Ainakaan he eivät valittaneet tai muuten protestoineet sitä tutkijalle tai muun ryhmän jäsenille ääneen. Vain yksi vastaaja jätti antamatta arvion lajitaito-kohdassa, eikä ole syytä olettaa, että muut olisivat arvioineet osaamistaan ilman minkäänlaista totuus pohjaa.

8.1.4 Puolitotista irvileukailua vaiko aitoja huolia?

Kommentoitakoon treeneihin tulemisesta sen verran, että luonnollisena suosikkina on raitiovaunu, koska linja nelosen pysäkki onkin aika lähellä Meilahden kenttää. Ilmoitukseen tankilla treeneihin tulemisesta voitaneen pitää juonikkaan kekseliäisyyden – joka on hyödyllinen lajitaito ja johon pesäpallossa sääntöjen puitteissa kannustetaankin – esiintulona. Samainen vastaaja oli tehnyt vastaamisessa muitakin toimintaa nopeuttavia ratkaisuja kuten monivalintaosion valittujen numeroiden yhdistämisen yhdellä jatkuvalla viivalla sen sijaan että olisi aikaa vievästi ympäröinyt joka kohdan.

Hirsjärvi (1997 s. 191) huomauttaakin, että kyselyissä ei ole mahdollisuutta varmistua, miten vakavasti vastaajat suhtautuvat niihin tai miten perehtyneitä he ovat aihepiiriin. Aihepiiri oli tosin kaikille vastaajille tuttu ja lukuun ottamatta pieniä ilveilyjä uskoisin, että pojat enimmäkseen suhtautuivat kysymyksiin asiallisesti.

Toinen vastaava tapaus esiintyi kahdessa lomakkeessa, joissa pesiksen pelaajat kuvailtiin ilmaisuin *hyvä* ja *vähä ym* eli ylimielisiksi, jonka jälkeen sulkuihin oli laitettu erään pelaajan lempinimi. Tutkimusmetodin rajoite onkin se, että pelkkien lomakkeiden valossa

on mahdotonta tulkita oliko tämä poikien välinen jäynämäinen ystävyidenosoitus vai aito huolenilmaus (Hirsjärvi 1997 s. 191).

8.1.5 Joukkuehenki tuntuu kentänlaidalla ja näkyy vastauksissa

Tutkijan kenttähavaintoja vahvistaa myös lomakkeiden palaute siitä, että joukkueessa vaikuttaa olevan pääosin hyvä henki. Tämän joukkueen yhteen hitsautumiselle on ehkä tärkeintä ollut saada kokea yhdessä onnistumisia ja selviytymisiä erinäisistä koettelemuksista ja olosuhteista, jotka eivät aina ole hioneet täydellisyyttä, mutta ovat juuri senkin takia varmasti sitäkin ikimuistoisempia.

Kuten aiemmin todettiin, vahvistaa vaikeista olosuhteista ja ristiriidoista selviäminen ryhmän koheesiota (Ahonen et al. 2008 s. 65). Joukkueen ja koko seuran yhteishengen kasvamisen ja pysymisen kannalta on ensiarvoista, että jokainen löytää ainakin yhden itselle sopivan roolin, jossa saa kokea olevansa tärkeä ja arvostettu tehtävästä riippumatta.

Nuori Suomen julkaisussa ”Lapsikeskeinen urheilu ja liikunta” korostetaan joukkuehengen ja hyvän ilmapiirin merkitystä menestyksen tiellä niin yksilön kuin koko joukkueen oppimisessa ja suoritustasossa. Me-henki rakentuu muun muassa huumorin, positiivisen puheen, kannustamisen, avoimuuden ja rehellisyyden varaan. (Nykänen 1996 s. 74)

8.1.6 Näkyvimpinä roolimallien puute, kavereiden tärkeys, eri tavoitetasot

Päällimmäiset löydöt kyselylomakkeissani olivat roolimallien puute sekä kavereiden erittäin tärkeä merkitys, jotka omalta osaltaan paikkaavat idolivajausta. Kuten aiemmin mainittiin, vaikuttaa joukkueessa olevan hyvä henki eikä vastaajien mukaan esiinny kiusaamista. Pelaajat pitävät lajista suuresti ja ovat erittäin sitoutuneita: lähes kaikki haluavat jatkaa sen parissa.

Halu nousta mahdollisimman korkealle tasolle ja kehittyä urheilijana sekä oppia uutta vaikuttaa etenkin lyöntipuolella olevan suuri. Lieneekö kyse ollut kiireestä tai laiskuu-

desta vastaustilanteessa, mutta toisaalta kukaan ei esimerkiksi harjoitteena nimeltä mainnut pesäpallon perustaviin lajitaitoihin olennaisesti kuuluvia näpäslyöntejä, syöksymistä tai etenemistä!

Esikuvien nimeäminen oli kyselylomakkeessa hyvin vähäistä. Monikaan ei osannut nimenä ulkopuolista menestynyttä esikuvaa tai ihailemaansa seuraa vaan sen sijaan moni mainitsi oman joukkueensa pelaajia idoleina. Se saattoi olla eräänlaista vitsailua, mutta toisaalta se kertoo hälyttävästi aikuisten esikuvien puuttumisesta poikien harrastamisen yhteydessä. Toisaalta päiväkirjamerkintöjeni mukaan harjoituksissa kyllä kuulee joidenkin poikien matkivan aikuisia ihailun kohteitaan joko sanomalla tämän nimen ääneen harjoitustilanteessa tai matkimalla esimerkiksi tämän lyöntiasentoa. Muilta osin päiväkirjahavainnot olivat kutakuinkin linjassa kyselyvastausten kanssa.

Tilanne on luultavasti paljon parempi muualla Suomessa alueilla, jossa niin miehet kuin naisetkin pelaavat korkeampia sarjatasoja. Uudellamaalla Hyvinkäätä ja muutamaa muuta paikkakuntaa lukuun ottamatta pesäpallo vaikuttaa jossain määrin olevan marginaalilaji, johon vain harvat ovat perehtyneet. Jopa seurojen tai kaupunkien sisällä puuttuu nuorille tärkeitä esikuvia, tai ainakaan heitä ei tämän joukkueen poikien harrastamisen yhteydessä usein näy.

Vaikka tämän joukkueen jäsenet ovatkin pääasiallisesti kilpailuhenkisiä, kiinnostusta ilmaistiin myös höntsäämiseen, joten vähemmän kilpailullisesti orientoituneille pelaajillekin on luotava mahdollisuuksia ja sopivia toimintamuotoja lajin parissa. Liiallinen kilpailun korostaminen saattaa lisätä stressiä ja ahdistuneisuutta erityisesti jos nuori kokee häneen kohdistettavan odotuksia, joihin ei koe vielä pystyvänsä (Ahonen et al. 2008 s. 79).

8.2 Keskustelua metodeista ja tutkimuksen toteutuksesta

Seuraavassa metodikeskustelussa pohditaan valittujen metodien etuja ja haittoja sekä ennen kaikkea niiden toimivuutta käytännössä.

8.2.1 Lomakkeiden keräämisestä

Pelaajat olivat täyttäneet kyselylomakkeen pääosin huolella ja lähes joka kohdan. Joistakin lomakkeista tosin välittyi kiire tai väsähtäminen ja vastaukset olivat lyhyehköjä. Osittain tämä saattaa johtua siitä, että osan täyttäminen tapahtui harjoitusten yhteydessä kentän laidalla sään armoilla. Kaiken kaikkiaan Suomen kesän olosuhteissa paperilomake ei ehkä ole kätevin tapa, mutta toisaalta vastaajille ajankäytöllisesti tehokasta. Toisaalta tutkimusympäristö oli luonnollisimmillaan juuri kentällä (Carlsson 1991 s. 43).

Vastaavia kyselyitä suorittaville mainittakoon, että olisikin ollut mukavampaa saada kaikki täyttämään lomake sisätiloissa. Kyselyn järjestäminen sisätiloissa olisi tosin vaatinut lisäjärjestelyjä. Kaikki pelaajat eivät valitettavasti käy jokaisissa harjoituksissa enkä itse ajanpuutteen vuoksi voinut aina olla paikalla kun tapaamisia oli sisätiloissa.

Vältin lomakkeiden keräämistä myös sarjapelien yhteydessä, jotta peliin keskittyminen ei häiriytyisi. Pelipäiviksi sattui ehkä kaunis päivä ja oli paljon poikia paikalla, mutta silloin keskityttäköön pelaamiseen. Ennen peliä harva pelaaja kuitenkaan pystyy keskittymään kunnolla mihinkään muuhun ulkopuoliseen aktiviteettiin. Pelin jälkeen taas analysoidaan juuri pelattua peliä, joten laajempaa perspektiiviä ja mielipidettä pesäpallonpeleamisestä yleisesti on todennäköisesti vaikeampi hahmottaa. Sitä paitsi junioripelaajiaan hakemaan tulleet vanhemmat jo usein odottelivat kärsimättöminä kentän laidoilla. Lämmittelyt mukaan luettuna pesäpallopelit saattavat venyä ajallisesti yli kolmeen tuntiin, joten on ymmärrettävää, että pelien jälkeen halutaan vain nopeasti suihin ja syömään.

8.2.2 Kysymysten muotoilusta

Kaksi ensimmäistä jatkettavaa avointa kysymystä ”Tärkein syy, miksi pelata pesäpalloa on...” ja ”Pesis on kivaa, koska...” olisi voinut suunnitella paremmin niin, että niihin ei olisi ollut mahdollista vastata samalla lauseella kumpaankin. Nyt molempiin tuli samoja vastauksia, esimerkiksi: *koska se on kivaa*. Pelaajien meriitiksi laskettakoon, että kuitenkin yksikään poika ei vastannut molempiin kysymyksiin samalla vastauksella kopioi-

malla itseään. Vain yksi vastaaja jätti vastaamatta kumpaankin. Ehkäpä kaksi samantyylistä, mutta kuitenkin hieman erilaista kysymystä on perusteltua siinä mielessä, että kumpikin puhutteli kuka mitäkin pelaajaa ja antoisia vastauksia tuli kumpaankin.

8.2.3 Osallistuvasta havainnoinnista

Todettakoon, että osallistuvaa havainnointia helpottaa ja edesauttaa, mikäli tutkija on samaa sukupuolta tutkittavien kanssa. Mikäli tutkija olisi ollut tutkittavien kanssa samaa sukupuolta eli tässä tapauksessa miespuolinen, olisi tämä mahdollistanut vieläkin paremmat tutkimuslähtökohdat monella tapaa. Hän olisi siten voinut olla mukana myös pukukopissa, jossa joukkueen tunnelmat ovat usein herkimmillään ja tuoreimmillaan. (Redelius 2002 s. 90, 185-188, Rovio 2002)

Sosiaalisten kuvioiden ja tunnelmien yhdistelmä olisi myös luultavasti ollut helpommin havaittavissa juuri pukukopeissa tai pienemmissä saleissa, joissa kunkin puheet ovat helpommin kuultavissa kuin laajoissa pitkien matkojen tuulisissa ulkotiloissa, joissa kommentit jäävät usein vain kahden tai muutaman hengen väliseksi kommunikaatioksi vaikka se ei erityisen salaista olisikaan. Kotipesästä käsin on mahdotonta kuulla tai edes nähdä kunnolla mitä takakentällä tai polttolinjalla olevat pelaajat viestivät keskenään.

Lisäksi junioreita havainnoitaessa ehkä samaa sukupuolta olevaan valmentajaan suhtauduttaisiin enemmän kuin isoveljeen tai -siskoon ja siten avoimuus ja luottamus heidän välillä olisivat vieläkin suurempia ja keskinäinen ymmärrys eräällä tavalla sisäänrakennettua ja luontevampaa kuin eri sukupuolten välillä. (Redelius 2002 s.187-188)

8.2.4 Eettisistä aspekteista

Kuten aiemmin todettiin, on osallistuvassa tutkimuksessa tärkeää pohtia eettisiä aspekteja koskien tutkimustapoja sekä tulosten esittämistä. Tutkijan rooli osallistuvassa havainnoinnissa on subjektiivinen, mitä voi kompensoida esimerkiksi tarkastelemalla asiaa kriittisesti ja esimerkiksi muiden valmentajien ja vanhempien näkökulmista. Koska tutkija on

eräänlainen mittainstrumentti, on tärkeää analysoida hänen osuutta tutkimuksessa (Carlsson 1991 s. 45, 48, 103). Triangulaatio eli havainnoinnin ja kyselylomakkeen yhdistämisen vähensi osaltaan, joskaan ei kokonaan, tutkijan roolin merkitystä.

Osalle joukkueesta entisenä valmentajana en ollut ulkopuolinen neutraali tutkija vaan pikemminkin päinvastoin osa jengiä. Etäisyyttä antoi kuitenkin se, että tutkimuksen aloittamisen aikoihin oli kulunut vuosi siitä kun viimeksi itse valmensin heitä. Lisäksi suuri osa ryhmästä eli kantajoukkueeseen liittyneet vantaalaiset olivat uusia tuttavuuksia eikä heidän kanssaan ollut historiallista painolastia ja uusien jäsenten myötä koko joukkue oli uusiutunut aika lailla omasta valmentamisajastani.

Kyselylomakkeisiin ei merkitty vastaajien nimiä ja myös primääriaineiston käsittelyssä heitä käsiteltiin anonyymeina. Koska kysymys oli alaikäisistä, pyydettiin huoltajan suostumus (liite 4). Lomakkeiden täytön yhteydessä kerrottiin, että vastaaminen on vapaaehtoista, ei velvoita mihinkään eikä vastaamatta jättämisestä aiheudu minkäänlaisia seurauksia (Hirsjärvi et al. 1997 s. 27-28).

9 LOPPUSANAT JA TOIVEET LAJIN KEHITTÄJILLE

Kuten edellisessä luvussa ilmeni, ei tämänkään joukkueen jokainen pelaaja ole mukana henkeen ja vereen kilpaurheilun ehdoilla tai tähtää korkeimmalle huipulle. Siksi jokaiselle lajin parissa toimivalle on löydettävissä tehtäviä esimerkiksi kannustamalla heitä myös esimerkiksi pesiskoulujen avustajiksi tai tuomari- ja kirjurikoulutusten muodossa.

Jatkossa olisi hyvä varmistaa aikuisten esikuvien näkyvyys ja läsnäolo pääkaupunkiseudunkin pesisnuorten harrastamisessa myös liveinä esimerkiksi leireillä tai pyytämällä heitä pitämään harjoituksia vierailevina tähtinä. Yksi hyvä tapa helpottaa idolipulaa olisi seuran tai joukkueen puolesta koordinoitua matkaa superpesispaikkakunnille tai otteluihin, joissa voitaisiin järjestää heille edes nopeita tapaamisia superpesispelaajien kanssa esimerkiksi ennen lämmittelyä tai pelin jälkeen.

Kaiken kaikkiaan uskon, että pojat pitivät kyselylomaketehtävää mielenkiintoisena ja ajatuksia herättävänä. Toivon, että se laittoi heidät ajattelemaan harrastustaan jäsentyneesti ja ehkä eri näkökulmista kuin muuten olisi tilanne ilman kysymysten herättelyä. Todennäköisesti moni sai järjestettyä ajatuksiaan koskien pesäpalloa, muita harrastuksia sekä vapaa-ajan viettoa, lepoa ja muitakin elämän perustavanlaatuisia osasia, joilla on todella suuri vaikutus kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin (Ojanen 2001 s.121-127).

Sanomattakin on selvää, että ilman järkevien harrastusolosuhteiden järjestämistä juniorijoukkueiden pyörittäminen ei toimi pidemmän päälle. Pelikauden aikana on varmistettava riittävä määrä laadukkaita pelejä ja harjoituksia hiekkatekonurmikentillä, kun taas talvikaudella tarvitaan riittävä määrä treenejä junioreille sopivina harjoitusaikoina – ei siis yökyöpelivuoroja! – siedettävien yhteyksien päässä sijaitsevilla sisähalleilla ja pesäpallon pelaamiseen soveltuvissa koulun saleissa. Suojaamattomat ikkunat liian pienissä koulun saleissa rajoittavat sisäharjoittelumahdollisuuksia huomattavasti. (Keskustelut joukkueen valmentajien kanssa)

Kirjoittajan kuten varmasti monen muunkin pesäpalloilijan toive on, että lajilla olisi jatkossa vahvempi rooli: kyse on kuitenkin kansallispelistämme. Peli monimutkaisilta tuntuvine sääntöineen saattaa tottumattomasta tuntua vaikeaselkoiselta ja vie aikaa ymmärtää sitä syvällisesti. Kannustaisinkin kaikkia pesäpalloilevia lopputyön tekijöitä sekä muita kirjallisia töitä harrastavia kirjoittamaan lajista monipuolisesti eri näkökulmista. Siten toisimme lajia julkisuuteen ja syventäisimme osaamis pohjaa tästä hienosta pelistä ja myös lajiin perehtymättömät pääsisivät kunnolla sisään pelin hienouksiin.

Pesäpalloliitto onkin lajin ylläpitämistä silmällä pitäen työstänyt lähinnä peruskoulun opettajille suunnatun ilmaisen opetusmateriaalin ”105 onnistumista”, jonka materiaali on saatavina paitsi youtube-videona, myös pdf-muodossa ilmaiseksi ladattavissa pesäpalloliiton sivuilta (<http://www.pesis.fi/pesisnuoret/koulut>). Lajin laajempi tutkiminen ja olemassa olevan tietotaidon tekstiksi tai muuksi jaettavaksi materiaaliksi kirjaaminen ja tallentaminen avaisivat pesiksen maailmaa paitsi nykyisille pelaajille myös asiaan vihkiytymättömille. Tämä madaltaisi uusien harrastajien kynnystä tulla mukaan monipuolisen – ja lainatakseni erästä baseballin pelaajaa ”ah niin monimutkaisen” – lajimme pariin.

10 LÄHDELUETTELO

Ahonen, Timo et al. 2008, *Fyysisen aktiivisuuden suositus kouluikäisille 7-18-vuotiaille*, Opetusministeriö ja Nuori Suomi ry, 96 s.

Carlsson, Bertil. 1990, *Grundläggande forskningsmetodik för medicin och beteendevetenskap*, 2. painos. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 197 s.

Carlsson, Bertil. 1991, *Kvalitativa forskningsmetoder för medicin och beteendevetenskap* Stockholm: Almqvist & Wiksell, 115. s.

Fangen, Katrine. 2005, *Deltagande observation*. Malmö: Liber, 314 s.

Granbom, Anna-Karin. 1998, *Att motivera till hälsa*, Lund: Studentlitteratur, 102 s.

Heikkinen, Antero et al. 1992, *Suomi uskoi urheiluun: Suomen urheilun ja liikunnan historia*, Liikuntatieteellisen seuran julkaisuja nro 131, 502 s.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes Pirkko & Sajavaara, Paula. 1997, *Tutki ja kirjoita*, Kirjayhtymä Oy, 432 s.

Hämäläinen, Kirsi. 2008, *Urheilija ja valmentaja urheilun maailmassa: eetokset, ihanteet ja kasvatus urheilijoiden tarinoissa*, Jyväskylän yliopisto, 176 s.

Kalaja, Sami. 2012, *Fundamental movement skills, physical activity, and motivation toward Finnish school physical education: a fundamental movement skills intervention*, Jyväskylän yliopisto, 87 s.

Karvinen, Jukka & Hiltunen, Pentti & Jääskeläinen, Leena. 1991, *Lapsi ja urheilu: perustietoa liikunnasta ja urheilusta ohjaajille, opettajille ja lasten vanhemmille*, Suomen valtakunnan urheiluliitto, Nuori Suomi -ohjelma, Otava, 163 s.

Kremer, John & Trew, Karen & Ogle, Shaun (toim.) 1997, *Young people's involvement in sport*, Routledge. 276 s.

Laitinen, Erkki. 1983, *Pesäpallo: kansallispeli 60 vuotta*, Suomen pesäpalloliitto, 430 s.

Lehmuskallio, Mari. 2007, *Liikuntakulutus kaupunkilaislasten ja -nuorten liikuntasuhteessa*, Turun yliopisto, 213 s.

Leppo, Anna. 1996, *Lapsen ilmaisuvapaus: puheenvuoro on sinulla -kampanjan satoa*, Stakes, 28 s.

Liikkujaksi – innosta vähän liikkuvat onnistumaan. Nuori Suomi koulutusmateriaali, Nuori Suomi ry, 78 s.

Maslow, Abraham. 1970, *Motivation and personality*, 2. painos, New York: Harper & Row, 369 s.

Mertaniemi, Maarit & Miettinen Mari. 1999, *På väg mot välbefinnande: vilka möjligheter erbjuder motion och idrott?* Jyväskylä: Likes, 46 s.

Aira, Tuula & Kannas, Lasse & Tynjälä Jorma & Villberg, Jari & Kokko Sami. 2013, *Miksi murrosikäinen luopuu liikunnasta?* 2013. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2013:3, 50 s.

Nationalencyklopedin, 2014, Tillgänglig: www.ne.se Haettu 1.11.2014

Nelli-portaali, kansallinen kirjastojen tiedonhakujärjestelmä. Saatavissa: <http://www.nelliportaali.fi> Haettu 1.12.2014

Nupponen, Heimo. 1997, *9-16-vuotiaiden liikunnallinen kehittyminen*, Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 106, 236 s.

Ojanen, Markku. 2001, *Liiku oikein – voi hyvin*, Liikuntatieteellisen seuran julkaisu nro 153, Helsinki, 215 s.

Philipp, Joan A. & Wilkerson, Jerry D. 1990, *Teaching Team Sports – A Coeducational Approach*, Human Kinetics Books, Illinois, 303 s.

Puronaho, Kari. 2014. *Drop-out vai throw-out? Tutkimus lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksista*. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:5, 86 s.

Pyysalo, Jussi. 28.8.2014. Saatavilla: <http://areena.yle.fi/tv/2369762> Haettu 4.12.2014

Redelius, Karin. 2002, *Ledarna och barnidrotten: idrottsledarnas syn på idrott, barn och fostran*, Lärarhögskolan i Stockholm, Studies in Educational Sciences; 55, 235 s.

Rovio, Esa. 2002, *joukkueellisia yksilöitä: toimintatutkimus psyykkisen valmennuksen ohjelman suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista poikien jääkiekkjoukkueessa*, Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 133, Jyväskylä, 171 s.

Rovio, Esa & Lintunen, Taru & Sami, Oili (toim.), 2009 *Ryhmäilmiöt liikunnassa*, Liikuntatieteellinen seura, 338 s.

Sarlin, Eeva-Liisa. 1995, *Minäkokemuksen merkitys liikuntamotivaatiotekijänä*. Jyväskylän yliopisto, 157 s.

Suomen käsipalloliitto. 2014. Saatavilla: <http://finnhandball.net/lajiesittely/kasipallo-suomessa> Haettu 4.12.2014

Suomen pesäpalloliiton koulutusmateriaali opettajille

Saatavilla: <http://www.pesis.fi/pesisnuoret/koulut>

<http://105onnistumista.net> <http://youtube.com> Haettu 1.12.2014

Suomen pesäpalloliitto. *Pesäpalloliiton toimintakertomus 2013*. Saatavilla: www.pesis.fi/@Bin/9215297/Toimintakertomus+2013.pdf Haettu 4.12.2014

Tähtinen, Juhani & Koski, Pasi & Kaljonen, Anne. 2007, *Kaupunkilaisperheiden pikkulapset liikkeessä: alle kouluikäisten ja heidän vanhempiensa suhde liikuntaan viidessä Turun kaupunginosassa*, Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan julkaisuja. A; 207, 208 s.

Vasarainen, Jere & Hara, Antti. 2005, *Nuorten valmentaminen joukkuelajeissa*. Edita, 183 s.

Yle Areena: *Imatran IPV ja Jyväskylän Kiri taistelevat paikasta Superpesikseen*
(Otteluserjan asetelmia käydään läpi Iida Rauhalammin ja Vesa Winbergin johdolla. Studiossa vieraana ovat Superpesiksen toimitusjohtaja Jussi Pyysalo, IPV-historiikkia kirjoittava Matti Stenberg, IPV:n puheenjohtaja Jani Valkeapää, Superpesiksen hallituksen jäsen Anu Urpalainen ja joukkueiden pelinjohtajat Petri Tuuva ja Timo Rautiainen.)
Esitetty 28.8.2014 klo 13.32 Saatavilla: <http://areena.yle.fi/tv/2369762> Haettu 4.12.2014

Yleisradion elävä arkisto. Saatavilla: <http://yle.fi/elavaarkisto> Haettu 4.12.2014

LIITE 1 D/C-POJAT KENTTÄKALENTERI ELOKUU 2014

The screenshot shows a web browser window with the following tabs: PuMu ED-pojat Nimenhuuto..., PuMu ED-pojat Nimenhuuto..., and Näyttökuv... - Wikipedia. The address bar shows the URL: pumued-pojat.nimenhuuto.com/calendar/monthly?date=2014-08-01+00%3A00%3A00. The page title is PuMu ED-pojat Nimenhuuto.com. The navigation menu includes Tapahtumat, Viestit, Pelaajat, and Kuvat ja materiaalit. A blue button for Kirjaudu jäsenisivuille is visible in the top right.

The calendar grid shows events for August 2014. Each event card includes the date, time, location, and score (In/Out).

Date	Event	Score
4.8.		
5.8.	20.00 Harjoitukset Meilahdessa pelin jälkeen n. klo 20	In 2 Out 2
6.8.	19.00 Harjoitukset Kivitorpassa klo 19	In 2 Out 2
7.8.	17.30 Harjoitukset Meilahdessa klo 17.30	In 4 Out 1
8.8.		
9.8.	15.00 MSS-pelissä C/D-joukkueen buffetinpito ja pallopoikavuoro	In 3 Out 0
10.8.		
11.8.	18.00 Dp KPL-PuMu klo 18.00, paikalle klo 17.00	In 3 Out 2
12.8.	18.00 Harjoitukset Kivitorpassa klo 18	In 6 Out 0
13.8.	19.00 Harjoitukset Kivitorpassa klo 19	In 6 Out 0
14.8.	18.00 Cp LMV-PuMu, klo 18.00	In 1 Out 3
15.8.		
16.8.	12.00 Dp PuMu-Espoo1, klo 12.00 paikalle klo 10.30	In 5 Out 1
17.8.		
18.8.	18.00 Cp PäPe-PuMu, klo 18.00, paikalle klo 17.00	In 1 Out 1
19.8.	18.00 Cp PuMu-Paukku, klo 18.00, paikalle 16.30	In 1 Out 2
20.8.		
21.8.	17.30 Harjoitukset Meilahdessa klo 17.30, taktiikkaa, harkat naisten peli...	In 5 Out 0
22.8.	17.30 Dp PuMu-LMV, klo 17.30, paikalle 16.15	In 4 Out 2
23.8.		
24.8.	13.00 Miesten Suomensarjan pelin puffetti, yhteinen...	In 2 Out 3
25.8.	18.00 Dp Tahko00-Pumu klo 18.00, paikalle klo 17.00	In 2 Out 5
26.8.	18.00 Cp Paukku-PuMu, klo 18.00, paikalle 17.00	In 1 Out 1
27.8.	17.30 Harjoitukset Meilahdessa klo 17.30	In 2 Out 4
28.8.	17.30 HARKAT PERUTTU! MIESTEN PELI Harjoitukset Meilahdessa klo 17.30	
29.8.		
30.8.	15.00 Dp PuMu-KPL, klo 15.00, paikalle klo 13.45	In 3 Out 2
31.8.	13.00 Cp Roihu-PuMu klo 13.00, paikalle klo 12.00	In 1 Out 2

LIITE 2 VANHEMPIEN TYÖVUOROT PELEISSÄ JA TURNAUKSISSA

VAN HEM	PAIN	TYÖ VUOROT	PE LEISSÄ	päivitetty	1. okt
Kotipelit					
	Kirjuri	apukirjuri	tulostaulu	<small>vara-tuomari/kentänvanhi</small>	puffetti 1
					puffetti 2
la 27.4					
la 4.5					
Ti 7.5					
ti 14.5					
ti 21.5					Su 19.5
ti 28.5					To 23.5
					ti 4.6
					ke 5.6
7.-9.-6			leirille vieni 7.6.:		leiritä haku 9.6.
ke 29.5					
su 7.7					
ke 7.8					
Kotipelit					
	Kirjuri	apukirjuri	tulostaulu	<small>vara-tuomari/kentänvanhi</small>	puffetti 1
					puffetti 2
ti 13.8					to 15.8
ti 20.8					ke 21.8
ti 27.8					ke 28.8
					ti 3.9
Ti 10.9					
su 22.9					
<small>pelaaja</small>	<small>vanhemmat</small>				
1					
2					
3					
4					
5					
6					
etc					

LIITE 3 KYSELYLOMAKE

<p>KYSELY PUMUN / VJJ:n JUNIOREIDEN PESÄPALLOHARRASTUKSESTA, 2014</p> <p><i>Tummennetulussa kohdissa rengasta oikea(t) vaihtoehto tai -ehdot! Vastaukset viivoille, voit jatkaa missä on tyhjää tilaa.</i></p> <p>A. HARRASTUSOLOSUHTEET</p> <p>1. Tyttö / poika 2. Joukkue: _____ 3. Ikä: _____ 4. Kotikunta: Helsinki / Vantaa / Espoo / muu _____</p> <p>5. Tärkein syy miksi pelaan pesäpalloa on _____</p> <p>6. Pesis on kivaa, koska _____</p> <p>7. Mistä sait ensimmäisen kerran tietoa PuMusta / VJJ:stä? _____</p> <p>8. Milloin ja miten liityit ensimmäisen kerran pesisseuraan? _____</p> <p>9. Missä seurajoukkueissa olet pelannut? PuMu / VJJ:n / muu pesisseura, mikä? _____</p> <p>10. Kuinka kauan olet pelannut? Alle kuukauden / kuukausia / noin vuoden / 1-3 vuotta / 3-5 vuotta / enemmän _____</p> <p>11. Missä muualla olet pelannut / pelaat pesäpalloa? Koulu / piha / lomapaikka / leiri / muu, mikä? _____</p> <p>12. Viimeksi tulin harjoituksiin kävellen / pyörä / oman perheen auto / kimppekyyti / julkisilla / muu, mikä? _____</p> <p>13. Yleensä tulen harjoituksiin kävellen / pyörä / oman perheen auto / kimppekyyti / julkisilla / muu, mikä? _____</p> <p>14. Jos julkisilla, tarkenna millä: bussi / raitiovaunu / metro / juna / lautta _____</p> <p>15. Minun on helppo / ok / vaikea ehtiä ajoissa harjoituksiin koulun tai muiden menojen takia _____</p> <p>16. Minun on helppo / ok / vaikea ehtiä ajoissa peleihin koulun tai muiden menojen takia _____</p> <p>17. Harjoituksia on mielestäni ilian harvoin / sopivasti / ilian usein _____</p> <p>18. Pelejä on mielestäni ilian harvoin / sopivasti / ilian usein _____</p> <p>19. Kenttätilanne on mielestäni kotikunnassani hyvä / ok / huono _____</p> <p>20. Pesisharrastus on mielestäni kotikunnassani halpaa / sopivan hintaista / ilian kallista _____</p> <p>21. Välineiden hankinta on pääkaupunkiseudulla helppoa / ok / hankalaa _____</p> <p>22. Onko sinulla muita harrastuksia? On / ei. Mitä? _____</p> <p>23. Jos muita harrastuksia, miten onnistut yhdistämään ne pesiksen kanssa? Hyvin / ok / huonosti. _____</p> <p>24. Onko sinulla pulaa ajasta / jakeamisesta / ei kummaakaan ? _____</p> <p>25. Tukeeko muu harrastuksesi pesistä / toisinpäin/ ei ollenkaan ? Mikä harrastus ja millä tavalla? _____</p> <p>26. Miten arvelet edistyneesi pesäpallossa ottaen huomioon ikä ja harrastamisaika, astelukoilla 1-5 (jossa 1 alin, 5 ylin) Voit jatkaa vastausta sanallisesti. - lajitaidoissa? _____ - fyysisessä kunnossa? _____ - taktisessa ajattelussa? _____</p>

B. Taustavaikuttajat

1. Seuraatko muiden Juniori / aikuisjoukkueiden pesisotteluja tv:stä / netistä / käytkö katsomassa paikan päällä?

2. Onko veljes/siskosi / yksi vanhempi / molemmat vanhemmat / muut sukulaiset / ystävät harrastaneet pesistä?

3. Mistä muista seuroista tunnet pelaaja?

4. Onko sinulla pesisidolla? Mainitse nimi(ä) ja /tai joukkue(ita)

5. Mikä tai millainen on mielestäsi hyvämalainen / menestyvä seura?

C. Imago, tunnettavuus

1. Millaisia käsityksiä toverillasi on pesiksestä, harrastuksena ja lajina?

2. Onko koulussasi markkinoitu pesistä (on/ ei) ja mitä muistat tilanteesta? _____

3. Mikä asema pesäpallolla on mielestäsi Helsingissä / pääkaupunkiseudulla?

4. Millaisia ihmistyyppejä pesiksen pelaajat mielestäsi ovat?

D. Tulevaisuuden näkymiä

1. Mitä toivot oppivasi seuraavan vuoden aikana? _____

2. Mitä odotuksia / toiveita sinulla on pesisseuralta? _____

3. Millaisista harjoituksista pidät eniten? _____

4. Millaisista harjoituksista pidät vähiten? _____

5. Millaisia harjoituksia toivoisit enemmän? _____

6. Millaisia harjoituksia toivoisit vähemmän? _____

7. Viilhdyn / en viilhdy joukkueessa, koska _____

8. Mitä arvelet, oletko mukana pesiksessä vielä 3 / 5 / 10 vuoden kuluttua? _____

9. Jos, niin missä roolissa? Pelaaja / valmentaja / tuomari / joukkueenjohtaja / muu, mikä? _____

E. Alla esitetään kysymyksiä tuntemukseksi. Vastaa jokaiseen rengastamalla parhaiten vastaava numero.

1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä

	Täysin eri mieltä		Täysin samaa mieltä		
	1	2	3	4	5
1. Yleensä valmistaudun ja ajattelen etukäteen seuraavia harjoituksia/peliä	1	2	3	4	5
2. Huoillan itse pesivälineitäni	1	2	3	4	5
3. Harjoitusten tai pelin jälkeen huolehden lihahuoliosta esim. venyttelemällä	1	2	3	4	5
4. Harjoitusten tai pelin jälkeen huolehden nestetasapainosta	1	2	3	4	5
5. Harjoitusten tai pelin jälkeen huolehden monipuolisesta ravinnosta	1	2	3	4	5
6. Yleensä ehdin nukkua tarpeeksi pitkät yönöt	1	2	3	4	5

7. Harjoitusten jälkeen käyn treenejä läpi mielessäni	1	2	3	4	5
8. Pelin jälkeen käyn sitä läpi mielessäni	1	2	3	4	5
9. Harjoitusten jälkeen pohdin omia suorituksiani	1	2	3	4	5
10. Pelin jälkeen pohdin omia suorituksiani	1	2	3	4	5
11. Olen mielestäni hyvä pesäpallolijana	1	2	3	4	5
12. Olen mielestäni hyvä joukkueoverina	1	2	3	4	5
13. Ryhmähenki pelaajien kesken on hyvä	1	2	3	4	5
14. Olen havainnut klusaaamista joukkueessa	1	2	3	4	5
15. Opin uutta harjoituksissa	1	2	3	4	5
16. Opin uutta peleissä	1	2	3	4	5
17. Opin katsomalla muiden pelejä	1	2	3	4	5
18. Olen tuomaroinut muiden pelejä	1	2	3	4	5
19. Tunnen pesäpallon peisaännöt hyvin	1	2	3	4	5
20. Saan valmentajilta tarpeeksi palautetta kehittämisestäni	1	2	3	4	5
F. Kun pelaan pesäpalloa, tunnen itseni onnistuneimmaksi silloin kun					
1. Voitan toiset	1	2	3	4	5
2. Olen paras	1	2	3	4	5
3. Yritän kovasti	1	2	3	4	5
4. Huomaan todella kehittyväni	1	2	3	4	5
5. Pärjään paremmin kuin toiset	1	2	3	4	5
6. Näytän toisille olevani paras	1	2	3	4	5
7. Voitan vaikeudet	1	2	3	4	5
8. Onnistun sellaisessa, mitä en ole aiemmin osannut	1	2	3	4	5
9. Pärjään sellaisessa asiassa, mitä muut eivät osaa	1	2	3	4	5
10. Teen kaiken parhaan kykyni mukaan	1	2	3	4	5
11. Saavutan itselleni asettamani tavoitteen	1	2	3	4	5
12. Olen selvästi toisia parempi	1	2	3	4	5
G. Arvioi seuraavaksi itsesi ja omaa joukkuettasi. Ympäri yksi parhaiten käsitystäsi vastaava vaihtoehto.					
1. Joukkueelle on tärkeää, että kehitymme jatkuvasti lajitaidoissa	1	2	3	4	5
2. Joukkueemme on yhtenäinen	1	2	3	4	5
3. Pidän harjoituksista	1	2	3	4	5
4. Kova yrittäminen palkitaan	1	2	3	4	5
5. Valmentajat huolehtivat että pelaajat kehittyvät lajitaidoissa	1	2	3	4	5

6. Pelaajilla on merkittävästi päätösvaltaa harjoituksissa	1	2	3	4	5
7. Ainoa asia, joka on tärkeää joukkueellemme on voittaminen	1	2	3	4	5
8. Pelaajat saavat pelata laajaa laajakkuuden perusteella	1	2	3	4	5
9. Pääasia on, että kehitymme joka ottelussa	1	2	3	4	5
10. Pelaajia kannustetaan, kun he yrittävät kovasti	1	2	3	4	5
11. Pelaajille on tärkeää pelata paremmin kuin joukkueoverit	1	2	3	4	5
12. Joukkueemme on yhtenäinen toimissaan harjoituksissa	1	2	3	4	5
13. Joukkueen "tähtipelaajat" saavat eniten huomiota	1	2	3	4	5
14. Pelaajilla on mahdollisuus vaikuttaa harjoitusten toteutukseen	1	2	3	4	5
15. Vaikka häviäisimme ovat valmentajat tyytyväisiä jos pelaamme taitojemme mukaisesti	1	2	3	4	5
16. Joukkueemme pelaajille on tärkeää onnistua muita joukkuealaisia paremmin	1	2	3	4	5
17. Jotakin pelaajia suositaan toisten kustannuksella	1	2	3	4	5
18. Pelaajat harjoittelevat kovasti, koska he haluavat oppia uusia asioita pesäpallosta	1	2	3	4	5
18. Pelaajilla on merkittävästi valinnanvapauksia harjoituksissa	1	2	3	4	5
20. Harjoituksissa on hauskaa	1	2	3	4	5
21. Jokainen joukkueessamme haluaa tehdä ennen juoksuja	1	2	3	4	5
22. Joukkueessamme todella toimitaan yhtenä ryhmänä	1	2	3	4	5
23. Pelaaja rohkaistaan tekemään työtä heikkouksiensa eteen	1	2	3	4	5
24. Jokainen tuntee, että hänellä on tärkeä rooli joukkueen jäsenenä	1	2	3	4	5
25. Valmentajat haluavat meidän yrittävän uusia taitoja	1	2	3	4	5
26. Pelaajat voivat valita harjoitteita oman mielenkiinnon mukaan	1	2	3	4	5
27. Joukkueessamme nähdään virheet osana oppimista	1	2	3	4	5
28. Harjoitukset tuovat minulle iloa	1	2	3	4	5
29. Valmentajat huomioivat vain parhaita pelaajia	1	2	3	4	5
30. Suurin osa pelaajista pääsee pelaamaan jokaisessa ottelussa	1	2	3	4	5
31. On tärkeää jatkaa yrittämistä vaikka olisi tehnyt virheitä	1	2	3	4	5
32. Harjoituksissa joukkueen jäsenet "puhaittavat yhteen hilleen"	1	2	3	4	5
33. Nautin harjoituksista	1	2	3	4	5
34. Joukkueoverit kilpailevat toisiaan vastaan pelajasta	1	2	3	4	5
35. On tärkeää osoittaa valmentajille, että on parempi kuin muut	1	2	3	4	5
36. Pelaajat voivat vaikuttaa harjoitusten kulkuun	1	2	3	4	5

LIITE 4 LUPALAPPU VANHEMMILLE

Liite 1. Palauta tämä osa allekirjoitettuna harjoituksiin!

Hei pesäpallovanhemmat!

Opiskelen Arcadan ammattikorkeakoulussa liikunnanohjaajaksi ja teen tutkimusta harrastuksestani pesäpallo-valmennuksesta. Selvitän ensisijaisesti junioreiden harrastusmotivaatiota sekä oppimisilmapiiriä ja -mahdollisuuksia.

Toivomme että poikanne/tyttärenne voisi osallistua tutkimukseen. Vastaukset käsitellään anonyymisti. Jokin vastaaja on tutkimuksen ja seuran kannalta erittäin tärkeä, mutta osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Vastaajien kesken arvotaan kolme Finnkinon elokuvalippua.

Kiitos ja terveisin,

Minna Autio, nykyisten pesiskerholaisten ja FP/EP valmentaja 2010-2013
minna.autio@arcada.fi , 0503816206

Poikani/tyttäreni, joka pelaa PunaMustien pesisjoukkueessa **saa / ei saa** osallistua vastaajana tutkimukseen koskien pesäpall junioreiden motivaatiota ja harrastamismahdollisuuksia.

Huoltajan allekirjoitus

LIITE 5 ITSENSÄ ARVIOINTI LAJITAIIDOISSA, FYYSISSESSÄ KUNNOSSA JA TAKTISESSA AJATTELUSSA

Lajitaidoissa: 4, 3, 3, 2, 5 olen edistynyt viimeisen vuoden aikana hyvin, 2-3, 4, hyvin, 3, 4, -, 3 koska olen pelannut ennenkin mutta se vaatii aikaa päästä muiden tasolle, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 2.5, hyvin, 4, 4 = $66/20=3.30$

Fyysisessä kunnossa: 4, 3, ok, 3, 5 todella hyvin, 2, 3, hyvin, 3, 3-4 koska olen mielestäni hyvässä kunnossa, 3, 4, 3, 3, 3, 3, 4, hyvin, 4, 4 = $57,5/18=3,19$

Taktisessa ajattelussa: 3, 3, hyvä, 2, 3, melko hyvin, 2, 4, 4, hyvin, 3, 5, 2 koska vaatii aikaa oppia taktiikoita, 2, 2, 3, 3, 4, 3, 3, hyvin, 4, 4, 4 = $63/20=3,15$

Keskiarvot on laskettu annetuista numeroarvioista. Pelaajan vastatessa esimerkiksi 2-3 on laskennallisena arvona pidetty 2,5. Pelkästään verbaalisia arvioita tai tyhjäksi jätettyjä vastauksia (-) ei ole huomioitu laskuissa.